

fundusze europejskie

na Mazowszu

BlitzGrow, czyli jak
błyskawicznie rozwinąć
się w biznesie

Piątka z polskiego, matematyki
i przedmiotów zawodowych
to za mało

Ewaluacja
projektów

WYWIAD

Z WICEMINISTREM W MINISTERSTWIE
ROZWOJU DR JERZYM KWIECIŃSKIM
str. 4

RPO WM W LICZBACH

PODSUMOWANIE OKRESU
PROGRAMOWANIA 2007-2013
str. 6

**NOWE TECHNOLOGIE WSPARCIEM
W BRANŻY SPOŻYWCZEJ**

str. 9

**KONTROLA PROJEKTÓW
2007-2013 ORAZ 2014-2020**

str. 11

**PŁOCKI PARK
PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY**

MIEJSCE SYNERGII NOWOCZESNYCH USŁUG
BIZNESOWYCH, BADAŃ I ROZWOJU ORAZ
INICJATYW KLASTROWYCH
str. 13

EWALUACJA PROJEKTÓW

str. 16

HARMONOGRAM KONKURSÓW RPO WM

NA 2016 ROK
str. 18

PERSONEL PROJEKTU

str. 22

PUNKT POMOCY DZIECKU I RODZINIE

MIEJSCE GDZIE PRZEŁAMYWANE SĄ BARIERY
str. 24

**PODSUMOWANIE WDRAŻANIA PROGRAMU
OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI
NA MAZOWSZU**

str. 26

UPROSZCZONE ZASADY FINANSOWANIA

KWOTY RYCZAŁTOWE I KOSZTY JEDNOSTKOWE
str. 29

MODELOWE PARTNERSTWO

W PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH
Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH
str. 32

BLITZGROW,

CZYLI JAK BŁYSKAWICZNIE ROZWINĄĆ SIĘ
W BIZNESIE
str. 34

**PIĄTKA Z POLSKIEGO, MATEMATYKI
I PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH TO ZA MAŁO**

TRENING KOMPETECJI SPOŁECZNYCH
str. 36

FILARY INNOWACYJNOŚCI

PROJEKTY INNOWACYJNE W POKL
str. 38

REDAKCJA:

Paulina Gutowska-Jarosz; Magdalena Kubacz; Lidia Krawczyk

WSPÓŁPRACA:

Joanna Łupińska; Justyna Sawicka; Maria Wiro-Kiro;
Izabela Markiewicz-Halemba; Radosław Pituch; Zbigniew Piksa;
Michał Dzierżawski

**PROJEKT, OPRACOWANIE GRAFICZNE,
PRZYGOTOWANIE DO DRUKU, KOREKTA,
SKŁAD KOMPUTEROWY:**

Mariusz Orzeł | S-PRINT 2 sp. z o.o. Katowice

WYDAWCA:

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
(MJWPU) ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa

NAKŁAD: 10 000 egz.

ISSN: 2391-4629

Zapraszamy do kontaktu
z Konsultantami
ds. Funduszy Europejskich
mazowieckiej sieci
Punktów Informacyjnych
Funduszy Europejskich

 infolinia 801 101 101

 punkt_kontaktowy@mazowia.eu

www.mazowia.eu

www.funduszedlamazowska.eu

 /pife.mazowsze

Szanowni Państwo,

jak co roku w czwartym, ostatnim wydaniu „Funduszy europejskich na Mazowszu” przekazujemy Wam szerokie kompendium informacji na temat naszych dotychczasowych działań. Rok 2015 nie należał do najłatwiejszych. Cały czas jesteśmy zaangażowani w realizację projektów z poprzedniej perspektywy 2007–2013 i jednocześnie wdrażamy nowe fundusze przeznaczone na okres programowania 2014–2020. Już dzisiaj mogę Państwa poinformować, że w przyszłym roku ogłosimy 45 konkursów na łączną kwotę prawie 500 mln euro. Ostatnie dwa lata to czas wyjątkowej pracy poświęcony drobiazgowym przygotowaniom, dzięki którym teraz na bieżąco ogłaszamy nowe konkursy. Dużą zmianą oraz uproszczeniem procedur aplikacyjnych jest złożenie wniosku tylko i wyłącznie w formie elektronicznej. Zebraliśmy wszystkie doświadczenia, te dobre i te złe i wierzę, że dzięki temu okres wdrażania funduszy 2014–2020 będzie dla Państwa mniej stresujący i dużo łatwiejszy.

We wdrażaniu funduszy unijnych ciekawe i inspirujące są nieoczekiwane wydarzenia, których nie jesteśmy w stanie przewidzieć wcześniej, na etapie przygotowywania założeń programowych i ogłaszania naborów. Wynikają one bowiem ze współdziałania instytucji wdrażającej z projektodawcami. Jesteśmy bardzo mile zaskoczeni poziomem realizacji projektów, szczególnie innowacyjnych i ponadnarodowych, prowadzonych przez naszych beneficjentów. W październiku zostało powołane Wieloosobowe Stanowisko ds. realizacji projektów, które odpowiada za współpracę z organizacjami partnerskimi z krajów członkowskich

UE oraz uczestnictwo w realizacji projektów w roli lidera lub partnera. To, czego nie byliśmy w stanie przewidzieć na początku okresu wdrażania 2007-2013, to nie tylko tak pozytywna współpraca z naszymi beneficjentami, również tymi, którzy aplikowali w ramach RPO WM, ale też potrzeba większego zaangażowania naszej instytucji we wdrażanie funduszy unijnych – jako lider lub partner w projektach. Serdecznie Państwa zapraszam do kontaktu, szczególnie z naszym zespołem Wieloosobowego Stanowiska ds. realizacji projektów i do prezentacji pomysłów na projekty, które chcielibyście zrealizować razem z Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych.

Dotychczasowe doświadczenia pozwalają z optymizmem patrzeć w kolejne lata obecnej perspektywy unijnej. Na Mazowszu widoczna jest bardzo wyraźna tendencja wpiśnięcia działalności badawczo-rozwojowej w model działalności przedsiębiorstwa. Badania i rozwój przestają być kojarzone z czymś przełomowym, stają się częścią codziennego prowadzenia biznesu i budowy przewagi konkurencyjnej. Tak jest na całym świecie. Również takie dzisiejsze giganty jak na przykład CD Projekt, potrzebowały wsparcia kiedy zaczynały jako „garażowe” firmy. Innowacyjne Mazowsze pełne jest małych przedsiębiorstw, w których drzemie potencjał. Dzięki unijnym bonom na innowacje, możliwe jest pobudzenie współpracy sfery małych i mikro przedsiębiorstw z jednostkami naukowymi. Za pomocą dotacji uzyskanych w ramach programu nawet najmniejsze z nich są w stanie sfinansować usługi dotyczące wdrożenia lub rozwoju produktu i technologii, świadczone przez jednostkę naukową.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim za zaangażowanie na rzecz rozwoju naszego regionu. To właśnie dzięki Państwa pomysłowości i ciężkiej pracy Mazowsze zagospodarowuje środki unijne. To nasza wspólna sprawa i nasze wspólne dzieło. Bądźmy z niego dumni. Jednocześnie zachęcam do składania projektów na przyszły rok, których realizacja podniesie innowacyjność i konkurencyjność Mazowsza. Na wiosnę wyłonimy pierwszych projektodawców perspektywy finansowej 2014-2020, a efekty realizacji tych inwestycji będziemy na bieżąco prezentowali w kolejnych wydaniach naszego biuletynu.

Szanowni Państwo, z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku w imieniu całej Dyrekcji, zespołu redakcyjnego biuletynu informacyjnego „Fundusze europejskie na Mazowszu”, pracowników Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych oraz własnym, składam życzenia wszelkiej pomyślności, aby kolejny rok był dla nas wszystkich pełen spełnionych nadziei, sukcesów, wspaniałych pomysłów i przedsięwzięć.

Mariusz Frankowski
p.o. Dyrektora
Mazowieckiej Jednostki
Wdrażania Programów Unijnych

PODSUMOWANIE SUKCESÓW I OSIĄGNIĘĆ

o osiągniętych efektach okresu programowania 2007–2013, planach i wyzwaniach nowej perspektywy 2014–2020 oraz projektach z wykorzystaniem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego mówi sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Jerzy Kwieciński

Panie Ministrze, został Pan powołany na stanowisko sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju. Jakie zadania stoją przed Panem w związku z tą funkcją?

W pierwszej kolejności musimy zadbać o jak najpełniejsze wykorzystanie funduszy z budżetu unijnego na lata 2007-2013. To już dosłownie ostatnie dni, kiedy można ponosić wydatki. Do końca roku muszą być one udokumentowane przez beneficjentów. Potem przyjdzie czas na ich rozliczenie z Komisją Europejską. Robimy wszystko by, zagospodarować całą dostępną pulę. Przede wszystkim chodzi o zwiększenie nadkontraktacji. Jest to swoisty „bufor” w sytuacji, kiedy w ostatniej chwili „wypadają” jakieś projekty, pojawiają się oszczędności, albo gdy Komisja Europejska kwestionuje nam jakieś wydatki. Wówczas uwolnione pieniądze unijne mogą dofinansować inne przedsięwzięcia.

Przygotowujemy także plan przyspieszenia wydatków z nowej puli funduszy na lata 2014-2020, by jak największe pieniądze pracowały na rozwój naszej gospodarki. Służyć temu będą nie tylko środki europejskie. Dlatego w rządzie musi powstać silne centrum zarządzania gospodarczego, które będzie kreować, prowadzić i koordynować politykę rozwojową. Budujemy takie silne centrum w nowym Ministerstwie Rozwoju. Chodzi o koordynację działań wszystkich resortów w sferze gospodarczej, aby rozproszone dotychczas mechanizmy, w sposób zintegrowany działały na rzecz rozwoju całego kraju.

Zkońcem grudnia upływa czas wydatkowania funduszy unijnych. Pański resort zorganizował spotkanie w tej sprawie z przedstawicielami innych państw członkowskich. Jak słusznie Pan podkreślił podczas spotkania niewydanie tych środków byłoby marnotrawstwem. Co udało się wynegocjować?

Pod koniec listopada spotkaliśmy się w gronie 13 państw, dla których polityka spójności jest ważna i które mają duże alokacje do wydatkowania. Odpowiedź z tych krajów dla naszych propozycji dotyczących pomocy w wydaniu i rozliczeniu dotacji była bardzo pozytywna. Wszystkim zależy, by zakończenie tej perspektywy było bardziej elastyczne. Dla rozwoju Polski, ale też całej UE, istotną sprawą jest maksymalne i efektywne wykorzystanie funduszy. Dlatego Rada Ministrów 8 grudnia br. przyjęła Program naprawczy dla funduszy Polityki Spójności 2007–2013. Będzie on miał kilka etapów. Pierwszy potrwa do końca tego roku, kiedy możemy wydawać pieniądze unijne. Skupiamy się więc na

uzyskaniu jak największej liczby faktur opiewających na jak najwyższą kwotę środków unijnych. W drugim etapie – do czerwca przyszłego roku – będziemy certyfikować wydatki do Komisji Europejskiej. Trzeci etap to audyt środków unijnych i czas kiedy będziemy zamykać programy operacyjne i składać do Komisji dokumenty zamknięcia pomocy – potrwa on do końca pierwszego kwartału 2017 roku. Ostateczne rozliczenie finansowe nastąpi w kolejnych miesiącach.

Posiada Pan długoletnie doświadczenie w zakresie rozwoju regionów, sektora PPP, społeczeństwa informacyjnego i co najważniejsze, funkcjonowania Unii Europejskiej i funduszy unijnych. Jak według Pana wykorzystaliśmy możliwości, które dało nam członkostwo w Unii Europejskiej? Jak zmieniła się Polska i Polacy?

Członkostwo w Unii Europejskiej dało nam przede wszystkim poczucie bezpieczeństwa, które jest jedną z podstawowych potrzeb każdego człowieka i narodu. Widać to bardzo dobrze dzisiaj, np. w obliczu kryzysu na Ukrainie. Pozwala nam także wpływać na ważne decyzje międzynarodowe, podejmować istotne inicjatywy polityczne i uczestniczyć w ogromnym forum wymiany poglądów i doświadczeń. Dzięki członkostwu zaczęły u nas obowiązywać takie same zasady życia gospodarczego i zyskaliśmy pełny dostęp do Jednolitego Rynku UE, co pozwoliło na znaczący rozwój gospodarczy kraju.

Jednak dla wielu osób pierwsze skojarzenie to materialne korzyści naszego członkostwa, takie jak fundusze europejskie. W prawie każdej miejscowości w Polsce znajdziemy tablicę z unijną flagą, informującą o tym, że konkretna droga, biblioteka czy obiekt kultury zostały wsparte unijnymi pieniędzmi. Dobrze zainwestowane fundusze europejskie zwiększają konkurencyjność naszej gospodarki, pomagają rozwijać przedsiębiorczość i tworzyć miejsca pracy.

Równie istotną korzyścią z naszego członkostwa w Unii jest bezprecedensowa zmiana w mentalności Polaków. Otwarcie naszego kraju po wielu dekadach izolacji sprawiło, że dzisiaj Polacy czują się absolutnie równoprawnymi obywatelami Europy. Bez kompleksów, z odwagą i dumą z własnego państwa patrzą w przyszłość, a młodzi ludzie w żaden sposób nie różnią się od swoich rówieśników z Zachodu Europy.

Czy można stwierdzić, że ponieśliśmy porażkę w realizacji projektów PPP? Nie możemy pochwalić się właściwie żadnym projektem wdrożonym w takim trybie. Co musi się zmienić aby realizacja projektów w formule PPP stała się faktem?

Rzeczywiście nie jest ich dużo, jednak ta forma finansowania inwestycji zyskuje na znaczeniu i popularności. W Polsce podpisano umowy PPP/koncesje dla około 90 projektów, z czego około 10 proc. to tzw. projekty hybrydowe, czyli przedsięwzięcia łączące w sobie finansowanie prywatne z unijnym. Stanowią one aż 55% wartości całego rynku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Największym projektem tego typu jest przedsięwzięcie dotyczące systemu gospodarki zarządzania odpadami w Poznaniu. Koszt budowy instalacji to 758 mln zł, a dofinansowanie z POIiŚ wynosi 330 mln zł.

Jedną z przyczyn takiej sytuacji jest postrzeganie funduszy unijnych, dużej puli teoretycznie „łatwo dostępnych” środków, jako konkurencji dla PPP. Jednak naszym zdaniem, te dwa sposoby realizacji projektów powinny się uzupełniać, a partnerstwa nie należy traktować wyłącznie jako źródła finansowania inwestycji.

Spodziewamy się znacznego wzrostu liczby projektów hybrydowych w nowej perspektywie. Ich realizacji będą sprzyjać unijne przepisy na lata 2014-2020, w których po raz pierwszy znajduje się odwołanie do projektów PPP. Na rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego wpłyną też doświadczenia z już realizowanych inwestycji, m.in. pierwszego projektu administracji rządowej, którym jest budowa Sądu Rejonowego w Nowym Sączu.

Dodatkowymi działaniami, na które należy położyć większy nacisk, jest przede wszystkim wspieranie strony publicznej w przygotowaniu projektów PPP tak, by były one zasadne i opłacalne, a jednocześnie w sposób efektywny pozwalały na świadczenie usług publicznych. To też poprawa koordynacji działań państwa na rzecz PPP oraz udostępnianie dokumentacji wzorcowej. Takie działania podejmuje już działająca przy Ministerstwie Rozwoju Platforma PPP.

Świat zmienia się bardzo szybko. Rynek pracy również. Rosnący poziom robotyzacji wymaga wypracowania nowych mechanizmów kształcenia, zapobiegania bezrobociu i wykorzystania potencjału ludzkiego. Czy uruchomione właśnie środki unijne są odpowiedzią na takie zapotrzebowanie?

Te zmiany postrzegam jako szansę. To, że o konkurencyjności gospodarki decydują przede wszystkim nowoczesne technologie i ludzie potrafiący z nich korzystać jest nieodwracalne. Rynek pracy stał się bardzo dynamiczny i wiele firm, ich pracowników, ale też np. studentów, którzy dopiero rozpoczynają swoje życie zawodowe, musi działać zgodnie z zasadą „dostosuj się albo zgiń”. Możliwość takiego dostosowania dają fundusze unijne.

Perspektywa 2014-2020 to np. prowadzone przez uczelnie programy rozwoju kompetencji studentów. Składają się na nie m.in. dodatkowe zajęcia praktyczne dla studentów ostatnich lat, zadania realizowane w zespołach projektowych, ścisła współpraca uczelni z pracodawcami czy ponadprogramowe szkolenia pozwalające nabywać kompetencje i kwalifikacje oczekiwane przez rynek pracy.

W kontekście wyzwań, jakie przynosi rynek pracy, istotne jest również inwestowanie w rozwój kwalifikacji pracowników, szczególnie tych, które pozwalają na budowanie konkurencyjności przedsiębiorstwa. Środki EFS przeznaczone na wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego w firmach będą przyznawane zgodnie z ich rzeczywistym zapotrzebowaniem. Będzie to możliwe dzięki podejściu popytowemu. Gdy przedsiębiorca uzna, że jego pracownicy potrzebują specjalistycznej wiedzy, wybierze jedno z szkoleń dostępnych w tzw. Rejestrze Usług Rozwojowych i otrzyma środki na jego dofinansowanie. Fundusze europejskie wesprą też osoby, które będą chciały podnieść swoje umiejętności poruszania się w cyfrowym świecie. Dzięki temu będą mogły poprawić swoją sytuację na rynku pracy.

Dwa poprzednie okresy wdrażania funduszy unijnych to spora lekcja dla wszystkich instytucji publicznych z zakresu obiegu dokumentów. Aby aplikowanie i rozliczanie projektów było dla beneficjentów ostatecznych łatwe, często upraszczaliśmy procedury. Czy w nowym okresie programowania przewiduje się uproszczenie procedur również dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie i rozliczanie funduszy UE?

Kolejne rozdanie środków europejskich niesie ze sobą wiele wyzwań. Także dla instytucji. Komisja Europejska wprowadziła do systemu inwestowania środków europejskich nowe mechanizmy i wymogi, np. roczny tryb rozliczeń, rami wykonania, monitoring tzw. ring-fencingów. Perspektywa 2014-2020 znacznie różni się od poprzedniej, dlatego inny będzie też sposób pracy instytucji zaangażowanych we wdrażanie funduszy unijnych. Pamiętajmy, że środki europejskie to pieniądze publiczne. Muszą być inwestowane mądrze, jednocześnie zgodnie z procedurami.

RPO WM W LICZBACH PODSUMOWANIE OKRESU PROGRAMOWANIA 2007–2013

Koniec 2015 r. to czas podsumowania działań wdrażanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 (PRO WM). Omawiany program był pierwszym, co do wielkości, pod względem alokacji finansowej programem regionalnym w kraju. Mazowsze otrzymało do rozdysponowania ponad 1,86 mld euro. Dzięki niemu osiągnięto imponujące rezultaty społeczno-gospodarcze, które pozytywnie wpłynęły na rozwój Mazowsza. Było to możliwe dzięki alokacji środków m.in. na rozwój przedsiębiorczości, zaawansowane technologie, infrastrukturę drogową, szerokie zastosowanie komunikacji internetowej czy inwestycje w edukację, kulturę i zdrowie.

Środki w ramach RPO WM zostały zaprogramowane w 7 następujących priorytetach tematycznych:

- Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu,
- Priorytet II. Przyspieszenie e-Rozwoju Mazowsza,
- Priorytet III. Regionalny system transportowy,
- Priorytet IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka,
- Priorytet V. Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu,
- Priorytet VI. Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji,
- Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla rozwoju kapitału ludzkiego,
- Priorytet VIII. Pomoc techniczna.

Celem głównym RPO WM 2007-2013 była poprawa konkurencyjności regionu i zwiększanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa. Omawiany program umożliwił niwelowanie dysproporcji wewnętrznych w poziomie rozwoju Mazowsza, jak również wpłynął pozytywnie na zmianę pozycji regionu w układzie międzynarodowym, zmniejszając dystans dzielący Mazowsze od innych regionów metropolitalnych.

Zgodnie z informacjami zgromadzonymi przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych w okresie programowym 2007-2013 łącznie w ramach priorytetów I-VII ogłoszonych zostało 57 konkursów. Wnioskodawcy złożyli 8 352 projektów na łączną kwotę dofinansowania EFRR 20 323 512 920,82 zł. Wykresy nr 1 i 2 przedstawiają liczbę złożonych wniosków z podziałem na Priorytety Programu oraz wartość wnioskowanego dofinansowania w poszczególnych Priorytetach (EFRR).

Największym zainteresowaniem projektodawców cieszył się Priorytet I. Na tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości na Mazowszu zgłoszono 4 403 wnioski na łączną kwo-

tę wsparcia 4 236 152 408,92 zł. Celem omawianego priorytetu była poprawa konkurencyjności Mazowsza poprzez tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i wsparcie rozwoju przedsiębiorczości. Liczba zawartych umów na działania współfinansowane przez Priorytet I stanowiła 55,36 % wszystkich podpisanych umów w ramach RPO WM 2007–2013.

Jak wspomniano powyżej, największą popularnością wśród Wnioskodawców cieszył się Priorytet I, ukierunkowany na wzrost konkurencyjności Regionu Mazowsza oraz innowacyjność gospodarki. W ramach Priorytetu I ogłoszono 29 naborów. Najbardziej popularnym konkursem skierowanym do przedsiębiorstw były nabory ogłaszane w ramach działania 1.5. „Rozwój przedsiębiorczości”. Jego celem było podniesienie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw i MSP poprzez dostosowanie do wymogów rynkowych, w tym zapewnienie dostępu do nowych technologii, systemów certyfikacji i jakości. Dla wielu mazowieckich przedsiębiorstw omawiany konkurs stał się przepustką do rozwoju. Realizowane inwestycje przyczyniły się do poprawy konkurencyjności firm na rynku nie tylko regionalnym, czy krajowym ale i międzynarodowym.

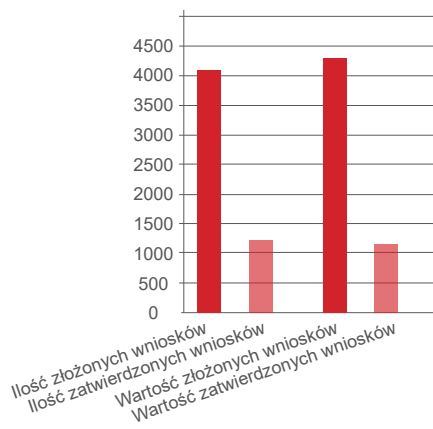
Priorytet I umożliwił ponadto:

- zwiększenie transferu innowacji do gospodarki,
- rozwój sieci powiązań gospodarczych poprzez wspieranie powstawania i rozwoju klastrów i powiązań kooperacyjnych między przedsiębiorstwami a sferą badawczo – rozwojową,
- rozwój sieci instytucji otoczenia biznesu i zwiększenie dostępności do usług konsultacyjnych i doradczych,
- zwiększenie dostępności firm do kapitału zewnętrznego poprzez tworzenie systemu wsparcia finansowego przedsiębiorstw,
- podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw,
- poprawę infrastruktury technicznej oraz instytucjonalnej na Mazowszu.

Obok projektów konkursowych w ramach RPO WM 2007-2013 realizowane były także projekty kluczowe tj. przedsięwzięcia inwestycyjne o strategicznym charakterze dla realizacji programu operacyjnego, których wdrożenie było niezwykle istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa. Na liście projektów kluczowych RPO WM znalazło się 126 wniosków na łączną kwotę 5 954 484 202,00 zł. Największą ilość umów podpisano w ramach Priorytetu I (tak jak w przypadku projektów konkursowych), ich wartość stanowiła 29,36 % wszystkich umów w ramach RPO WM 2007–2013.

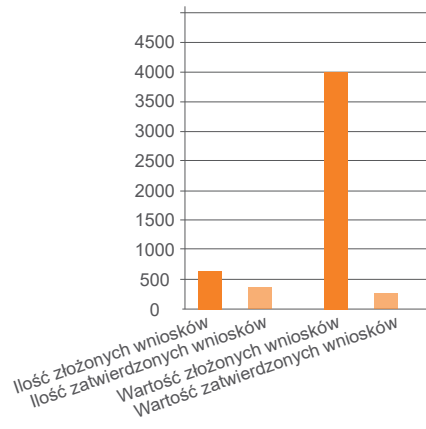
ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

- sprzedaż nowych lub ulepszonych produktów czy usług rozpoczęło 974 mikro, małych i średnich przedsiębiorstw,
- 3 000 MŚP skorzystało z RPO WM poprzez poręczenia i pożyczki,
- zorganizowano 367 misji gospodarczych promujących przedsiębiorców,
- 158 przedsiębiorstw wspartych w zakresie rozwoju eksportu,
- 109 nabytych wzorów użytkowych/wzorów przemysłowych/prac badawczo-rozwojowych lub uzyskanych licencji,
- 38 nabytych/wdrożonych nowych technologii w ramach działalności klastrów.

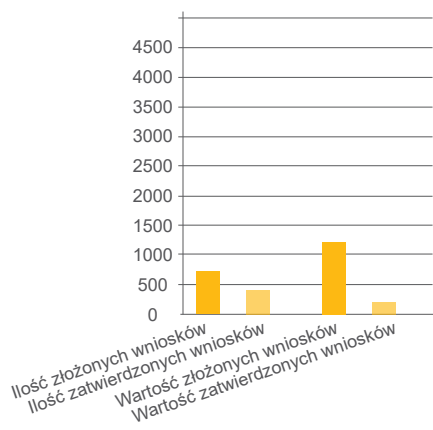
INFRASTRUKTURA I TRANSPORT

- 106 wybudowanych i 79 zmodernizowanych obiektów budowlanych,
- 85,1 tys. m² powierzchni wybudowanych i 61,5 tys. m² zmodernizowanych obiektów budowlanych,
- prawie 1400 ha wspartych terenów inwestycyjnych,
- 44 zmodernizowane estakady, mosty, tunele, wiadukty,
- 72 zakupione jednostki taboru komunikacji miejskiej zapewniające przejazd 3460 osobom,
- uruchomiono lotnisko w Modlinie dla przewozów pasażerskich.

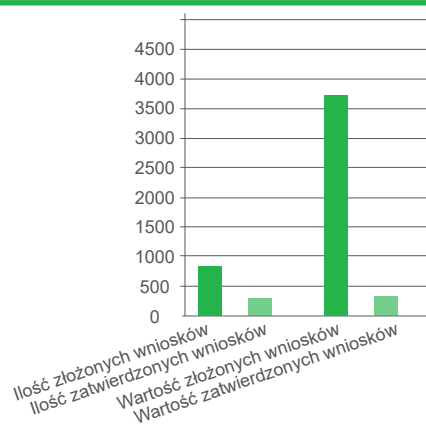
E-ROZWÓJ

- 961 węzłów dostępowych umożliwiających korzystania z sieci szerokopasmowej,
- 3727 km wybudowanej sieci internetu szerokopasmowego,
- 245 wdrożonych systemów elektronicznego obiegu dokumentów w jednostkach publicznych,
- 476 instytucji administracji publicznej świadczących usługi dla obywateli online.

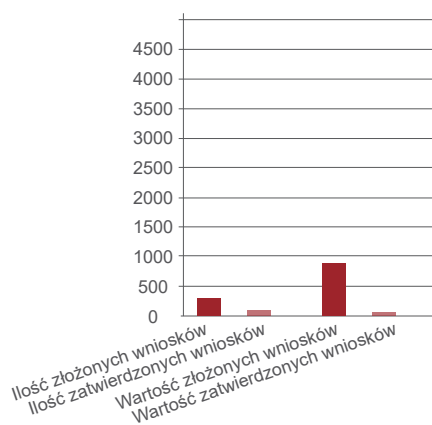
ŚRODOWISKO

- 165 wybudowanych obiektów infrastruktury ochrony środowiska,
- 19 zmodernizowanych stacji uzdatniania wody,
- 20 elektronicznych platform dla zintegrowanych systemów wspomagania zarządzania,
- 17,42 ha powierzchni zrehabilitowanych składowisk odpadów komunalnych,
- 874,57 km wybudowanych lub zmodernizowanych sieci kanalizacji sanitarnej.

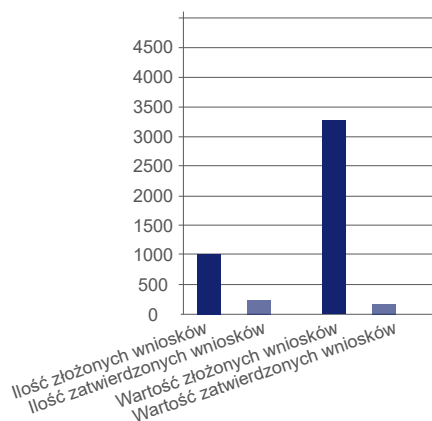
BEZPIECZEŃSTWO

- 90,33 km oznakowanych lub wytyczonych ścieżek rowerowych,
- 265,25 km wybudowanych chodników,
- 670 zmodernizowanych skrzyżowań,
- 3 528 szt. wybudowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu,
- 539 wybudowanych przejść dla pieszych,
- 35 808 ha terenów objętych ochroną przeciwpowodziową.

KULTURA

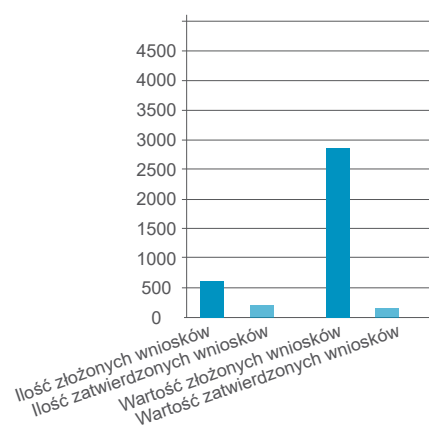
- 253 nowe oferty programowe w zakresie kultury,
- ponad 2,6 mln rocznie osób odwiedzających obiekty dziedzictwa kulturowego objęte wsparciem.

Podsumowując wdrażanie Programu należy także wyróżnić Priorytet III Regionalny system transportowy, w ramach którego składano projekty o największej wartości. Celem Priorytetu III była poprawa spójności komunikacyjnej i przestrzennej województwa mazowieckiego oraz wspomaganie dyfuzji procesów rozwojowych z głównego ośrodka regionu – Warszawy oraz z ośrodków subregionalnych na pozostałe obszary województwa. Priorytet III był odpowiedzią na występujące w województwie mazowieckim problemy w zakresie infrastruktury transportowej, takie jak: niska jakość i przepustowość sieci drogowej niedostosowana do istniejących potrzeb w tym zakresie (brak dróg szybkiego ruchu, niezadowalający stan dróg

ZDROWIE

- 426 666 pacjentów rocznie korzystających z infrastruktury ochrony zdrowia,
- 3 429 m² powierzchni przebudowanych/zmodernizowanych obiektów infrastruktury służącej ochronie zdrowia i życia,
- 1 712 szt. zakupionego specjalistycznego medycznego sprzętu, co umożliwi wykonywanie 631 tys. specjalistycznych badań medycznych rocznie,
- 50 983 m² powierzchni zbudowanych/przebudowanych/doposażonych obiektów infrastruktury służącej pomocy społecznej.

regionalnych i lokalnych). Ponadto, istotnym problemem był również brak dobrych połączeń Warszawy z ośrodkami regionalnymi: Radomiem, Siedlcami, Ostrołęką, Ciechanowem i Płockiem oraz tzw. Dużej Obwodnicy Mazowsza łączącej ze sobą ww. miasta, a także brak dobrych połączeń ośrodków regionalnych z ich otoczeniem i strefą oddziaływania. W ramach Priorytetu III zrealizowano projekty budowy obwodnic, przebudowy dróg wojewódzkich, parkingów strategicznych park&ride, czy też projekty modernizacji elektrycznych zespołów trakcyjnych. Także w tej części Programu wsparto budowę lotniska w Modlinie. Projekt kluczowy, złożony przez Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa Modlin sp. z o.o. o wartości 454 006 475,90 zł. pn. „Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie (Nowy Dwór Mazowiecki)” to inwestycja prorozwojowa, jedna z ważniejszych, z punktu widzenia wzrostu konkurencyjności regionu. Efekty wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 potwierdzają skuteczność realizacji polityki rozwoju na Mazowszu i efektywność zarządzania regionalnym programem operacyjnym. Mazowsze jest liderem w wykorzystaniu funduszy unijnych. W zakończonej perspektywie finansowej fundusze strukturalne przyczyniły się do rozwiązania wielu problemów komunikacyjnych, poprawy stanu środowiska naturalnego, bezpieczeństwa, lepszego dostępu do usług zdrowotnych, czy też rozwoju przedsiębiorczości. Najważniejszym rezultatem wdrażania RPO WM 2007-2013 jest fakt, iż województwo mazowieckie jest pierwszym regionem w kraju, który według wspólnotowej klasyfikacji uwzględniającej poziom PKB per capita, opuściło kategorię regionów najstabilniej rozwiniętych.

NOWE TECHNOLOGIE WSPARCIEM W BRANŻY SPOŻYWCZEJ

Obecnie ogromną wagę przykładana się do produkcji żywności funkcjonalnej, czyli takiej, która poza podstawowym zadaniem, jakim jest odżywianie, korzystnie wpływa też na funkcjonowanie organizmu człowieka poprzez poprawę stanu zdrowia i zmniejszanie ryzyka wystąpienia różnych chorób. Przypisuje się jej nawet psychologiczny lub fizjologiczny wpływ na ludzki organizm. Może obniżać poziom cholesterolu lub wzmacniać układ odpornościowy. Często też czy przywraca równowagę mikrobiologiczną układu pokarmowego. Są produkty mogące wspomagać leczenie zespołu jelita drażliwego lub działać przeciwwzapalnie. Tego rodzaju żywność nazywana jest żywnością probiotyczną albo nutraceutyczną. Mianem „żywności funkcjonalnej” określa się taki pokarm, który jest elementem codziennej diety i nadaje się do ogólnego spożycia. Nie są nią zatem żadne tabletki, suplementy odżywcze ani inne środki farmaceutyczne czy parafarmaceutyki. Musi to być produkt otrzymany ze składników naturalnych i posiadać udokumentowany klinicznie pozytywny efekt prozdrowotny.

Powszechnie stosowane preparaty, znane pod nazwą „suplementy diety”, zawierają najczęściej proste związki chemiczne pierwiastków, które uważane są za pożądane z punktu widzenia zdrowia człowieka. Wiadomo, że oddziaływanie wielu pierwiastków zależy nie tyle od ich całkowitego stężenia, ale przede wszystkim od formy chemicznej w jakiej są wprowadzane do organizmu. Z tego powodu w wielu przypadkach obecne w preparatach składniki nie są wchłaniane przez organizm.

W Polsce żywność funkcjonalna nie jest jeszcze szeroko znana ani rozpowszechniona, chociaż sytuacja ta wydaje się już zmieniać.

Na przykład jedna ze znanych firm, dystrybuująca herbaty, kilka lat temu wypuściła na rynek nowy produkt – herbaty o właściwościach probiotycznych. Również naukowcy z Politechniki Łódzkiej prowadzą badania nad wzbogaceniem czekolady w bakterie, które w wyniku fermentacji wytwarzają kwas mlekowy i mogą przeżyć na-

wet do jednego roku w temperaturze otoczenia. Do tego grona dołączyła również firma Oldar z Sokołowa, która od 2 stycznia 2012 roku do 30 kwietnia 2014 roku realizowała projekt pn. „Wykorzystanie naturalnych właściwości selenu w procesie biotransformacji w celu uruchomienia innowacyjnej metody produkcji suplementu diety”.

- *Do realizacji takiego projektu skłoniły firmę wieloletnie badania, a także chęć ciągłego wprowadzania innowacji, rozwój firmy i zwykła ludzka chęć zrobienia czegoś dla polepszenia diety, a co za tym idzie, stanu zdrowia Polaków* – wyjaśnia Magdalena Modzelewska, Szef Biura Fermi Oldar.

Celem projektu było opracowanie innowacyjnej technologii wzbogacania produktów żywnościowych w naturalnie metabolizowane i biologicznie aktywne związki selenu. Produktem jest suplement diety w postaci związków selenu wzbogacony w naturalny selen. Wykorzystana technologia stanowi przełom w zakresie wytwarzania bioproduktów spożywczych o pożądanych funkcjach prozdrowotnych. Innowacyjność projektu polega na sposobie wzbogacania żywności w selenoaminokwasy, w których aktywne substancje są wytwarzane naturalnie przez rośliny hodowane w odpowiednich warunkach. Selen został odkryty blisko 100 lat temu i początkowo, aż do lat trzydziestych XX wieku uznawano, że ma działanie wyłącznie toksyczne. Twierdzono, że niektóre regionalne choroby zwierząt hodowlanych są następstwem spożywania przez nie paszy o wysokiej zawartości tego pierwiastka. Zwierzęta traciły sierść, chudły, ich kopyta ulegały deformacji. Prócz tego, występowały u nich zaburzenia układu nerwowego, koordynacji ruchowej i wiele innych. Dopiero w latach 50 odkryto, że selen jest niezbędnym składnikiem pożywienia zwierząt, a w dwadzieścia lat później stwierdzono, że ma również niebagatelne znaczenie w diecie człowieka. Dziś nazywany jest pierwiastkiem życia i zaliczany do grupy mikroelementów, czyli pierwiastków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania organizmów żywych. Udowodniono również, że selen zmniejsza ryzyko wystąpienia nowotworów. Chociaż nie w każdej sytuacji. Zespół doktora Hugh Harrisa z Uniwersytetu w Adelajdzie zauważył, że o ile testy kliniczne Nutritional Prevention of Cancer wykazały, że selen zmniejsza ryzyko wystąpienia nowotworów, o tyle późniejsze studium Selenium and Vitamin E Cancer Prevention Trial – dotyczące wykorzystania w zapobieganiu nowotworom selenu i witaminy E – już nie. Podstawową różnicę między tymi dwoma badaniami stanowiła forma zastosowanego selenu.

Niebagatelne znaczenie ma więc postać, w jakiej selen powinien zostać podawany. Ponieważ organizm lepiej przyswaja seleno-białka od nieorganicznych form selenu, niezmiernie istotnym jest więc zidentyfikowanie, a następnie oznaczenie stężenia poszczególnych związków selenu w uzyskanym produkcie spożywczym.

Jednym z pierwszych celów było określenie specjacji selenu czyli profilu cząsteczkowego w jajach kurzych, hodowanych w specjalnych warunkach i karmionych paszą

bogata w selen. W tym celu opracowany został skład mieszanek paszowych oraz szczegółowy plan żywienia grupy kur znoszących jaja. Badania przeprowadzone były także w grupie kontrolnej zwierząt, karmionych w tradycyjny sposób po to, aby porównać jaja obydwu grup i zaobserwować ewentualne różnice, jakie w nich zaszły.

W celu określenia efektywności kumulacji selenu w jajach oznaczana była jego zawartość w poszczególnych częściach jaj. Do tego celu wykorzystana została metoda spektrometrii mas z jonizacją w plazmie indukcyjnie sprzężonej.

Następnym etapem badań było określenie formy, w jakiej selen jest kumulowany w jajach kurzych. W tym celu przeprowadzone zostały ekstrakcje z wykorzystaniem różnego rodzaju mediów, na przykład wody, wodorotlenku sodu, kwasu solnego, enzymów czy środka powierzchniowo czynnego. Specjacja selenu, czyli ustalenie w jakich formach występuje w produkcie spożywczym selen, w poszczególnych frakcjach została przeprowadzona przy użyciu metody wysoko-sprawnej chromatografii cieczowej połączonej z bardzo czułym detektorem specjalistycznym.

Realizacja projektu w części badawczej objęła więc dziewięć etapów. Pierwszym z nich była hodowla roślin w warunkach hydroponicznych. Następnie zbadano formy selenu we wzbogaconych roślinach selenolubnych, które w kolejnym etapie poddane były pracom laboratoryjnym.

Kiedy określono już wszystkie parametry, zaczęto hodować rośliny selenolubne na skalę przemysłową. Przygotowano też stanowiska doświadczalne, gdzie wzbogacano organizmy żywe w selen. Kolejnym etapem było sprawdzenie, jaka jest efektywność tych działań, przy jednoczesnej kontynuacji prac laboratoryjnych, podczas których wciąż badano specjację selenu w jajach od ho-

doców kur karmionych paszą z dodatkiem selenu. Na tej podstawie opracowano skład i proces wytwarzania produktu końcowego.

Współpraca wnioskodawcy podczas realizacji zadania związanego z przeprowadzeniem badań odbywała się w ramach konsorcjum z Instytutem Technologiczno-Przyrodniczym.

Przy realizacji części wdrożeniowej zakupione zostały maszyny do produkcji suplementu diety. Ferma Oldar zakupiła nowoczesne i zaawansowane pod względem technologicznym maszyny do produkcji ciastek wzbogaconych o komponent selenowy. W ramach tego zadania nabyto pasteryzator wraz z wybijkarką, piec obrotowy oraz urządzenia do wytwarzania masy do ciastek.

Specjalnie na potrzeby projektu została też zakupiona w pełni wyposażona i spełniająca wszelkie normy bezpieczeństwa hala produkcyjna wraz z urządzeniami, dzięki której możliwe było przeprowadzenie części wdrożeniowej poprzez instalację zakupionych maszyn i rozpoczęcie produkcji towarów wzbogaconych o naturalnie przyswajalny selen.

Teraz przed firmą stoi kolejne wielkie wyzwanie. Jest nim zainteresowanie swoim produktem klientów. Rynek żywności funkcjonalnej dopiero się u nas rozwija, mimo to produkty Oldaru cieszą się coraz większym zainteresowaniem w Polsce i mają ogromne powodzenie na świecie. Wzbogacone selenem artykuły firmy spotkać można głównie na targach i w piekarniach. Firma zamierza jeszcze rozwijać wszystkie dotychczasowe działy firmy.

Działanie 1.2

Budowa sieci współpracy nauka-gospodarka

Tytuł projektu: **Wykorzystanie naturalnych właściwości selenu w procesie biotransformacji w celu uruchomienia innowacyjnej metody produkcji suplementu diety**

Beneficjent: **Ferma Oldar Aleksandra Dębska**

Całkowita wartość projektu: **5 502 472,36 zł**

Wartość dofinansowania: **1 978 333,58 zł**

KONTROLA PROJEKTÓW 2007-2013 ORAZ 2014-2020

Kontrola projektu to jeden z kluczowych etapów realizacji każdego przedsięwzięcia współfinansowanego ze środków unijnych. Do podstawowych zadań kontroli należą m.in. ocena poprawności zrealizowanych w ramach danego projektu zadań, weryfikacja osiągniętych w projekcie wskaźników w kontekście założeń przyjętych na etapie planowania inwestycji, weryfikacja poprawności udzielania pomocy publicznej i rozliczanych w ramach projektu wydatków, ocena ich zgodności z krajowymi i unijnymi przepisami prawa lub/i wytycznymi w zakresie wdrażania programów operacyjnych oraz podejmowanie stosownych działań naprawczych w sytuacji, kiedy stwierdzono nieprawidłowości lub uchybienia w realizacji projektów. Na podstawie Rozporządzenia Komisji Europejskiej (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Instytucje Zarządzające programami operacyjnymi w latach 2007-2013 zobowiązane zostały do przeprowadzania kontroli projektów polegających m.in. na:

- weryfikacji wniosków o płatność,
- kontroli projektów na miejscu ich realizacji,
- kontroli krzyżowych,
- kontroli doraźnych.

Wniosek o płatność, jako podstawowy dokument w procesie rozliczeniowo-sprawozdawczym ma na celu weryfikację i monitorowanie poprawności postępu rzeczowego i finansowego zaplanowanej inwestycji, (w tym potwierdzenie kwalifikowalności rozliczanych wydatków) oraz dostarczenie Instytucjom Zarządzającym i Pośredniczącym informacji:

- czy dostawy, usługi i roboty budowlane współfinansowane w ramach projektów zostały rzeczywiście wykonane zgodnie z decyzją o dofinansowaniu/umową o dofinansowanie projektu;
- czy zadeklarowane przez beneficjentów wydatki zostały rzeczywiście poniesione oraz zapłacone;
- czy wnioski beneficjentów o płatność były prawidłowo sporządzone;
- czy wydatki zostały poniesione zgodnie z zasadami krajowymi i wspólnotowymi, w tym dotyczącymi w szczególności: konkurencji, ochrony środowiska, niedyskryminacji, społeczeństwa informacyjnego oraz zakazu podwójnego finansowania wydatków.

Dane na temat wniosków o płatność oraz wyniki ich weryfikacji rejestrowane są w Krajowym Systemie Informatycznym (SIMIK 07-13), a wykryte nieprawidłowości podlegają raportowaniu do Instytucji Zarządzających i skutkują naliczaniem korekty finansowej zgodnie z opracowanym przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju dokumentem pt.: „Wymierzanie korekt finansowych za naruszenia prawa zamówień publicznych związane z realizacją projektów współfinansowanych ze środków funduszy UE”.

Pozytywna weryfikacja wniosku o płatność pozwala na refundację wydatków poniesionych przez beneficjenta bądź wypłacenie kolejnej transzy zaliczki.

W latach 2007-2013 Instytucje Zarządzające/Pośredniczące zobowiązane były do weryfikacji wszystkich wniosków o płatność składanych przez beneficjentów pomocy, oraz do przeprowadzania kontroli na próbie projektów w miejscu ich realizacji.

Kontrola projektów jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że współfinansowane towary, usługi i roboty budowlane zostały poprawnie wykonane i dostarczone oraz, że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały poniesione zgodnie z zasadami wspólnotowymi i krajowymi. Metodologia wyznaczania próby projektów do kontroli lub zlecenia w tym zakresie określa Instytucja Zarządzająca. Przyjęta metodologia zapewnia odpowiednią wielkość próby oraz uwzględnia poziom ryzyka charakterystyczny dla różnych typów beneficjentów i projektów. W tym celu IZ ustalają roczne plany kontroli.

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta składała się z następujących podstawowych etapów:

- zaplanowania czynności kontrolnych (zebranie dokumentów i informacji o projekcie, powołanie zespołu kontrolującego, sporządzenie upoważnień do kontroli),
- poinformowania beneficjentów o zaplanowanym terminie kontroli przeprowadzenia czynności kontrolnych,
- sporządzenia i przekazania beneficjentowi informacji pokontrolnej,
- przekazania beneficjentom ewentualnych zaleceń pokontrolnych,
- monitorowania realizacji ewentualnych zaleceń pokontrolnych,
- sporządzenia karty zamknięcia kontroli.

W trakcie kontroli w miejscu realizacji projektu sprawdzany jest faktyczny stan realizacji projektu pod względem finansowym i rzeczowym oraz jego zgodność z zapisami umowy o dofinansowanie, jak również z zasadami i politykami krajowymi i wspólnotowymi. W przypadku projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego sprawdzana jest w szczególności dokumentacja finansowa, w tym: oryginały dowodów księgowych (faktury, rachunki, noty księgowe, list płac), dokumenty potwierdzające realizację wydatków (wyciągi bankowe, potwierdzenia przelewów, raporty kasowe, dowody KP i KW), obowiązująca u beneficjenta polityka rachunkowości, wyodrębniona ewidencja księgowa wraz z zestawieniem obrotów i sald, a także dokumenty OT – przyjęcie środka trwałego, ewidencja środków trwałych oraz księgi inwentarzowe. Zgodnie z obowiązującymi w latach 2007-2013 zasadami kontroli podlegały także dokumenty potwierdzające zgodność realizacji wydatków z Ustawą Prawo zamówień publicznych lub zasadą konkurencyjności, w tym dotyczące: sposobu szacowania wartości zamówienia, upublicznienie-

nia treści ogłoszenia o zamówieniu, potwierdzenia przesłania zapytań ofertowych do potencjalnych dostawców, uzasadnienia wyboru najkorzystniejszej oferty w oparciu o obiektywne i weryfikowalne kryteria oceny, jak również kompletność protokołu z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia. Kontroli podlega także treść umowy podpisanej z wyłonionym wykonawcą pod kątem jej zgodności ze złożoną ofertą i założonymi w specyfikacji istotnych warunków zamówienia warunkami i kryteriami. Kontrola służy także weryfikacji poziomu osiągniętych przez beneficjenta wskaźników zaplanowanych na etapie przygotowania projektu. Potwierdzeniu prawidłowej rzeczowej realizacji projektu służą także przeprowadzone przez zespół kontrolujący oględziny zakończonej inwestycji. Podczas kontroli sprawdza się także wywiązanie beneficjentów z obowiązku informacji o projekcie i jego promocji zgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie i dokumentów programowych. Weryfikacji podlega sposób oznakowania środków trwałych, miejsca realizacji projektu, jak również dokumentacji związanej z jego realizacją. Zasady promocji projektów regulowały w latach 2007-2013 Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie informacji i promocji oraz wytyczne na poziomie programów operacyjnych.

Jak wspomniano na wstępie, w latach 2007-2013 projekty współfinansowane z funduszy strukturalnych UE podlegały także kontrolom krzyżowym mającym m.in. na celu wyeliminowanie podwójnego finansowania tego samego wydatku w ramach kilku projektów współfinansowanych z tego samego lub innych programów operacyjnych, jak również kontrolom doraźnym prowadzonym w sytuacjach, w których potrzeba przeprowadzenia wynikała z przesłanek dających podstawy do podejrzenia popełnienia nieprawidłowości przez beneficjenta.

W obecnym okresie programowym 2014-2020 projekty współfinansowane w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych podlegają będą następującym rodzajom kontroli:

- » mającym na celu weryfikację wydatków, w tym:
 - weryfikacji wniosków o płatność – jak wspomniano powyżej, instytucje kontrolujące wnioski są zobowiązane, w szczególności, do sprawdzenia w trakcie tej weryfikacji, czy wniosek o płatność został prawidłowo wypełniony od strony formalnej, czy wydatki ujęte we wniosku o płatność, przedstawione do refundacji lub rozliczenia, są wydatkami kwalifikowanymi, czy wniosek o płatność jest poprawny od strony rachunkowej, czy zakres rzeczowy projektu jest realizowany zgodnie z harmonogramem umowy o dofinansowanie;
 - kontroli projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta, będącej formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone, faktyczny stan realizacji projektu jest zgodny z umową o dofinansowanie i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność oraz wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami programu operacyjnego oraz z zasadami unijnymi i krajowymi;
 - kontrolom krzyżowym, których celem jest wykrywanie i eliminowanie podwójnego finansowania wydatków w ramach jednego programu operacyjnego, w ramach różnych programów operacyjnych realizo-

wanych w ramach Umowy Partnerstwa, jak również w ramach dwóch perspektyw finansowych;

- » na zakończenie realizacji projektów, które będą przeprowadzane obligatoryjnie przed zatwierdzeniem wniosku o płatność końcową. Będą one polegać na sprawdzeniu na poziomie instytucji przeprowadzającej kontrolę, kompletności i zgodności z przepisami oraz właściwymi procedurami dokumentacji (w tym dokumentacji w wersji elektronicznej), dotyczącej wydatków ujętych we wnioskach o płatność beneficjenta, niezbędnej do zapewnienia właściwej ścieżki audytu;
- » trwałości projektów obejmującym co do zasady projekty mające na celu inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne. Kontrole trwałości mogą być prowadzone w okresie pięciu lat od daty dokonania płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Okres ten może być skrócony do trzech lat w zakresie utrzymania inwestycji lub miejsc pracy w projekcie beneficjenta, który jest mikro, małym lub średnim przedsiębiorcą. Podczas kontroli trwałości sprawdzeniu podlegać będzie, czy nie zaszły w projekcie przesłanki, o których mowa w art. 71 ust. 3 rozporządzenia ogólnego (zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem, zmiana własności elementu infrastruktury, który daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści, istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów);
- » w trybie doraźnym – które będą przeprowadzane - tak jak w latach 2007-2013 r. - w przypadku podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości.

Dokumentem końcowym każdej kontroli jest informacja pokontrolna, przekazywana beneficjentowi do podpisu i jego akceptacji, a w przypadku braku zastrzeżeń do poczynionych w niej ustaleń podpisany dokument przesyłany jest zwrótnie do instytucji prowadzącej kontrolę. W przypadku uwag beneficjentom przysługiwane będzie 14 dni na wniesienie pisemnych zastrzeżeń do treści informacji pokontrolnej. Należy pamiętać, że oprócz kontroli prowadzonych przez Instytucje Zarządzające i Pośredniczące, projekty podlegają będą również czynnościom kontrolnym realizowanym bezpośrednio przez Komisję Europejską, czy też Europejski Trybunał Obrachunkowy. Ponadto, do kontroli działań realizowanych w ramach projektów współfinansowanych ze środków publicznych upoważnione są także instytucje krajowe, takie jak: Urząd Zamówień Publicznych, urzędy kontroli skarbowej, czy też Najwyższa Izba Kontroli. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości beneficjenci zobowiązani będą do zwrotu całości lub części dofinansowania zgodnie z nałożoną korektą finansową.

PŁOCKI PARK PRZEMYSŁOWO-TECHNOLOGICZNY – MIEJSCE SYNERGII NOWOCZESNYCH USŁUG BIZNESOWYCH, BADAŃ I ROZWOJU ORAZ INICJATYW KLASTROWYCH

Już od ponad 10 lat Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny (PPP-T) funkcjonuje jako wspólny projekt międzynarodowego koncernu naftowo-chemicznego PKN ORLEN oraz władz samorządowych Miasta Płocka, powołany do tworzenia atrakcyjnych warunków dla rozwoju przedsiębiorstw. Park spełnia rolę instytucji otoczenia biznesu, której dążeniem jest rozwój w Płocku liczącego się w Europie ośrodka gospodarczego, bazującego na przemyśle i nowych technologiach, gdzie panują dogodne warunki dla prowadzenia biznesu. Projekt kluczowy, zrealizowany przez PPP-T w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013, nie tylko przyczynia się do intensyfikacji działalności Parku, ale też stanowi znaczący impuls dla rozwoju konkurencyjności regionu płockiego i mazowieckiego. Jest to jednocześnie kolejny projekt realizowany przy strategicznym wsparciu funduszami UE, co zostało zapoczątkowane w 2005 roku dzięki pomocy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na lata 2004-2006.

W ramach projektu kluczowego stworzono w Płocku kompleks obiektów **Centrum Usług Korporacyjnych** oraz **Laboratorium Centralnego**, przeznaczonych dla inwestorów i partnerów Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego oferujących odpowiednio usługi dla biznesu oraz usługi badawczo-wdrożeniowe.

Centrum Usług Korporacyjnych (CUK) to sześciokondygnacyjny budynek biurowy klasy B+/A o powierzchni użytkowej około 9,5 tys. m², przygotowanej do prowadzenia nowoczesnych usług biznesowych. W biurowcu może pracować docelowo 900 osób w niemal 280 pomieszczeniach biurowych o doskonałej jakości wykończenia wewnątrz oraz z wszechstronnym serwisem technicznym, klimatyzacją, centralnym monitoringiem, okablowaniem strukturalnym,

systemem telekomunikacyjnym. Najemcy Centrum Usług Korporacyjnych reprezentują branżę usług związanych m.in. z procesami obsługi księgowej, finansowej, organizacyjnej, administracyjnej, procesami zarządzania zasobami ludzkimi, sprzedaży i zakupów, a także usług związanych z szeroko pojmowanymi procesami wiedzy. Zgodnie z celami projektu, obiekt CUK stanowi nowoczesną bazę funkcjonalną i infrastrukturalną dla potrzeb instytucji otoczenia biznesu oraz firm z sektora BPO (Business Process Outsourcing), w której będą rozwijane i implementowane kompleksowe rozwiązania w zakresie obsługi inwestorów korporacyjnych i indywidualnych, przedsiębiorstw działających w regionie, w szczególności małych i średnich przedsiębiorców, oraz krajowej sieci instytucji opartej o system usług w standardzie Krajowego Systemu Usług (KSU).

Charakterystyczna bryła budynku usytuowana jest względem stron świata „ostrzem na południe” przy uwzględnieniu ekspozycji elewacji na słońce. Biurowiec wkomponowano w otaczającą zieleń, a jego walory widokowe potęguje bliskość zakładu produkcyjnego PKN ORLEN i miasta, szczególnie porą wieczorową. Prostota i surowość elementów budynku odpowiada obecnym trendom w budownictwie, przy czym podkreślić należy ponadczasową w zamyśle architekturę, która ma za zadanie rozbudzać emocje i intrygować. Za cechy charakterystyczne budynku można uznać rozległą powierzchnię przeszklenia budynku – 50% elewacji użytkowej, która daje dużą ilość światła w pomieszczeniach, a co za tym idzie, sprzyja osobom pracującym wewnątrz, oraz tzw. układ przeziernej klatki schodowej wraz z windami, który z kolei stanowi „serce” budynku. Budynek jako pierwszy w Płocku spełnia standardy tzw. proekologicznego zielonego budownictwa. Budynek CUK wyróżniony został w prestiżowym konkursie architektonicznym Brick Awards w kategorii „budynek użyteczności publicznej” oraz uzyskał

nominację do nagrody Stowarzyszenia Architektów Polskich za najlepszy obiekt architektoniczny wzniesiony ze środków publicznych w 2014 roku.

W nowo wybudowanym biurowcu znajduje się główna siedziba administracyjna, doradczo-szkoleniowa i inkubacyjna Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego.

Laboratorium Centralne jest drugą inwestycją, obok Centrum Usług Korporacyjnych, zrealizowaną przez PPP-T w ramach projektu kluczowego. Laboratorium o profilu chemicznym posiada łączną powierzchnię użytkową około 6,5 tys. m² i oferuje usługi badawcze, rozwojowe oraz wdrożeniowe. Kompleks składa się z obiektu laboratorium z pomieszczeniami technologicznymi i analitycznymi o pow. 5,6 tys. m² oraz z obiektu administracyjnego o pow. 900 m². Laboratorium Centralne położone jest w bezpośrednim sąsiedztwie zakładu produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w Płocku. Głównym operatorem laboratorium ujętym we wniosku aplikacyjnym o dofinansowanie projektu kluczowego jest spółka ORLEN Laboratorium. Program Laboratorium Centralnego tworzony w strategicznym partnerstwie z operatorem obiektów zakładał stworzenie doskonale wyposażonych pracowni na potrzeby prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej z możliwością wykorzystania powstałej infrastruktury dla celów dydaktycznych. Elementy wyposażenia Laboratorium Centralnego to m.in. dygestoria pracujące w trybie automatycznym z funkcją elektrycznego podnoszenia szyby i systemem zamykania sterowanym czujnikiem ruchu, meble laboratoryjne, okapy, odciąg, ceramika oraz armatura laboratoryjna. Laboratorium wykonuje badania analityczne kontrolujące procesy technologiczne w PKN ORLEN poprzez analizy paliw, produktów petrochemicznych, surowców, strumieni międzyoperacyjnych, asfaltów, wód ściekowych, osadów oraz analiz dotyczących badania środowiska pracy. Jednostka prowadzi również badania oraz prace rozwojowe na zlecenie klientów zewnętrznych zgodnie z regulaminem i cennikiem usług. Zakres oferowanych usług obejmuje: analizy fizykochemiczne jakości paliw, biopaliw, LPG, olejów silnikowych; specjalne analizy produktów naftowych na zgodność z wymaganiami określonej normy; badania asfaltów; badania olejów przepracowanych; badania biokomponentów na zgodność z normami; pomiary stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących na stanowiskach pracy; ocenę narażenia zawodowego pracowników niezbędną do oszacowania ryzyka zawodowego oraz interpretacji higienicznej otrzymanych wyników; pobór i analizy próbek środowiskowych do oceny emisji i imisji; pobór i analizy próbek pobranych z otworów obserwacyjnych

(piezometrów); monitorowanie i analiza wód, ścieków, osadów i gleb; doradztwo techniczne i technologiczne; konserwację i przeglądy silników badawczych paliw.

Laboratorium Centralne to największe laboratorium analityczno-chemiczne w Polsce i szóste co do wielkości wśród branżowych laboratoriów w Europie. Łączna powierzchnia przestrzeni laboratoryjnych sensu stricto wynosi ok. 3 tys. m² powierzchni laboratoryjnych, na których pracuje łącznie ok. 240 osób, a obiekt przygotowany jest do prowadzenia około 1 tysiąca analiz równocześnie.

Wymiar projektu kluczowego Płockiego Parku Przemysłowo-Technologicznego jest bez wątpienia unikalny w skali kraju. Zrealizowane inwestycje spełniają zróżnicowane role: instytucji wspierającej funkcjonowanie biznesu w sektorze nowoczesnych usług oraz badawczo-rozwojowym. Dzięki innowacyjnej formule projektu Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny dysponuje kompleksową ofertą, zapewniając przedsiębiorcom dostęp do najnowocześniejszych technologii oraz know-how liderów światowych. Wartość całkowita projektu wyniosła około 113 milionów złotych z czego kwota dofinansowania funduszami UE to ponad 35 milionów złotych (40 % kosztów kwalifikowanych).

Biurowiec Centrum Usług Korporacyjnych, jako miejsce koncentracji rozproszonych funkcji partnerów PPP-T oraz implementacji proinnowacyjnych rozwiązań, jest także siedzibą **Mazowieckiego Klastra Chemicznego**. Rolą koordynatora Klastra pełni Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny, którego zadaniem jest budowanie relacji między członkami, przełamywanie barier i zachęcanie do wspólnych przedsięwzięć, wymiany wiedzy i doskonalenia kompetencji. PPP-T nie tylko reprezentuje ogólny interes Klastra, ale jest także animatorem procesów, które prowadzą do identyfikacji potrzeb, możliwości i zasobów członków oraz wypracowania wspólnej strategii rozwoju. Unikalna przestrzeń Klastra wyzwala efekt synergii w podejmowanych działaniach w postaci np. prowadzonych razem prac badawczo-rozwojowych, organizacji sprzedaży lub zakupów. Mazowiecki Klastr Chemiczny został utworzony w maju 2014 roku jako inicjatywa mająca na celu poprawę konkurencyjności oraz wzrost potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw z mazowieckiej branży chemicznej. Klastr realizuje ten cel poprzez wymianę wiedzy i doświadczeń między biznesem a sferą badawczo-rozwojową, wzmocnienie współpracy z firmami powiązаныmi z branżą chemiczną oraz oferującymi nowoczesne usługi okołobiznesowe. Idea stworzenia klastra chemicznego na Mazowszu była wynikiem pracy grupy branżowej „Chemica”, której spotkania

stanowiły element projektu systemowego Samorządu Województwa Mazowieckiego pn. „Mazowiecka Sieć Ośrodków Doradczo-Infornacyjnych w zakresie innowacji” (MSODI). W październiku 2015 roku podmioty współpracujące w ramach Klastra podjęły decyzję o kontynuacji jego działalności w formie prawnej stowarzyszenia. Obecna formuła Klastra otwiera członkom możliwość pozyskania środków zewnętrznych na działania innowacyjne, badawczo-rozwojowe i eksportowe.

Obecnie Mazowiecki Klaster Chemiczny łączy ponad 100 podmiotów reprezentujących sektor biznesu, uczelnie wyższe, jednostki naukowo-badawcze, administrację, organizacje pozarządowe oraz instytucje otoczenia biznesu. Najsilniejsze grupy Klastra stanowią podmioty z sektora tworzyw sztucznych, kosmetyków, przetwarzania odpadów, energii odnawialnej, a także chemii gospodarczej, produkcji farb, klejów i lakierów oraz nowych technologii.

W listopadzie 2015 r. Mazowiecki Klaster Chemiczny uzyskał międzynarodowy certyfikat o nazwie „European Cluster Excellence Silver Label Certificate”, czyli tzw. Srebrną Odznakę Jakości Zarządzania Klastrem. Certyfikat jest przyznawany przez Europejski Sekretariat ds. Analiz Klastrow (ESCA) jako ważny znak potwierdzający poziom, oddziaływanie i znaczenie Klastra. Działania Mazowieckiego Klastra Chemicznego zostały pozytywnie ocenione na tle najlepszych klastrow europejskich działających w podobnych obszarach. Certyfikacja ma za zadanie wyróżniać najlepsze klastry, motywować do współzawodnictwa oraz przyczyniać się do wzrostu zainteresowania klastrem potencjalnych partnerów zagranicznych. Warto dodać, że na tą chwilę prestiżową Srebrną Odznaką Jakości może posługiwać się około 30 organizacji w Europie, w tym zaledwie 2 organizacje z Polski.

– *Działalność PPP-T, zarówno w kontekście realizowanych*

projektów, jak i koordynowania działalności Mazowieckiego Klastra Chemicznego, niesie za sobą dużą wartość również w szerszym, międzynarodowym kontekście. Współcześnie w dobie dużej konkurencji i szybkiego rozwoju nowych technologii, jedynie działając zespołowo, można osiągnąć przewagę gospodarczą i mieć wpływ na poziom innowacyjności. Dlatego szczególnie cieszy tak duże zaangażowanie Parku w budowę powiązania kooperacyjnego, jakim jest Klaster Chemiczny. Dzięki takiej aktywności mamy szansę jako Mazowsze zaistnieć wśród liczących się gospodarek i stać się partnerem do rozmów w ramach Europejskiej Sieci Regionów Chemicznych (ECRN). Bezpośrednia współpraca z grupą silnych klastrow europejskich będzie ułatwiona dzięki uzyskaniu „Srebrnej Odznaki Jakości Zarządzania Klastrem” potwierdzającej wobec partnerów, dojrzałość i wiarygodność prowadzonej przez Park inicjatywy. Jestem przekonany, że wszystkie te wysiłki przyniosą wkrótce wymierne korzyści zarówno PPP-T, jak i mazowieckiej branży chemicznej. – stwierdza Piotr Popik, Członek Zarządu Europejskiej Sieci Regionów Chemicznych (ECRN). Mazowiecki Klaster Chemiczny działający przy Płockim Parku Przemysłowo-Technologicznym jest wyjątkową inicjatywą, dzięki której możliwe jest nie tylko rozszerzenie działania Parku o funkcję klastrową, ale także wsparcie rozwoju silnej w regionie branży chemicznej.

Działanie 1.4

Wzmocnienie instytucji otoczenia biznesu

Tytuł projektu: **Płocki Park**

Przemysłowo-Technologiczny I

Beneficjent: **Płocki Park Przemysłowo-Technologiczny SA**

Całkowita wartość projektu: **113 374 156,45 zł**

Wartość dofinansowania: **35 561 644,37 zł**

EWALUACJA PROJEKTÓW

Rok 2015 uznać można za przełomowy w przedmiocie projektów współfinansowanych z funduszy unijnych. Kończy się bowiem okres perspektywy finansowej na lata 2007-2013 i jednocześnie rozpoczyna się kolejny na lata 2014-2020. Jest to zatem dobry czas na badanie rezultatów, wyciąganie wniosków i dokonywanie podsumowań poprzedniej perspektywy finansowej. Oceny można dokonać poprzez zbadanie w jakim stopniu cele polityki, programu czy projektu zostały zrealizowane, zaś ewaluacja jest narzędziem, dzięki któremu można zbadać poziom realizacji tych celów.

Każde państwo członkowskie pozyskujące fundusze europejskie zobowiązane jest do oceny skuteczności wdrażania unijnych środków. Obowiązek ten został nałożony w rozporządzeniu Rady Unii Europejskiej nr 1083/2006r. z dnia 11 lipca 2006r. Zgodnie z zapisami rozporządzenia, celem ewaluacji jest poprawa jakości, skuteczności i spójności pomocy funduszy oraz strategii i realizacji programów operacyjnych. W polskiej ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju również wprowadzane zostało zagadnienie ewaluacji. Ustawa nakłada na instytucje opracowujące programy obowiązek przygotowania ewaluacji. Kolejnym dokumentem – wydanym na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 7 wspomnianej ustawy – są Wytyczne nr 6 w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013. Mają one na celu zapewnienie zgodności sposobu przeprowadzania ewaluacji polskich programów operacyjnych z prawem unijnym oraz zapewnienie jedności jej zasad w całym systemie.

Synonimem ewaluacji jest słowo ocena, jednak nie można postawić znaku równości między tymi dwoma wyrazami. Termin ocena nie odzwierciedla pełnego znaczenia słowa ewaluacja, która stanowi usystematyzowany rodzaj badań społeczno-ekonomicznych z ogólnie przyjętymi standardami i metodologią. Najprościej ewaluację można zdefiniować jako systematyczne badanie prowadzone przy użyciu różnych metod, na które składa się zbieranie danych, ich analiza, następnie ocena i informacja o wynikach. Ocena taka dokonywana jest w oparciu o najbardziej optymalne w procesie ewaluacji kryteria tj. skuteczność, efektywność, użyteczność, trafność i trwałość. Głównym celem badania ewaluacyjnego jest próba znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy działania przyniosły bądź przyniosą efekty. Pomiar efektów realizacji interwencji nie jest jednak jedynym celem ewaluacji. Ważne jest również podjęcie próby ustalenia związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy podjętymi działaniami a osiągniętymi efektami, celem sprawdzenia poprawności logiki programu czy projektu. Ewaluację można podzielić ze względu na trzy podstawowe kryteria. Pierwszym z nich jest podział ze względu na czas, w którym ewaluacja jest dokonywana. Zgodnie z tym kryterium wyróżnić można: 1. Ewaluację ex-ante, wykonywaną przed rozpoczęciem realizacji interwencji, polegającą w głównej mierze na analizie mocnych i słabych stron przedsięwzięcia, i tym samym mającą zapewnić, by podejmowane działania stanowiły odpowiedź na rzeczywiste zapotrzebowania i problemy; 2. Ewaluację on-going wykonywaną w trakcie wdrażania interwencji. Polega ona na bieżącym badaniu efektów projektu, jest uzupełnieniem procesu monitoringu – dostarcza rozwiązań służących właściwemu wdrażaniu

przedsięwzięcia; 3. Ewaluację ex-post dokonywaną po zakończeniu realizacji interwencji. Stanowi ona źródło informacji na temat skuteczności i trwałości wdrażania interwencji, określa przyczyny sukcesów i porażek oraz formułuje wnioski na przyszłość. Zgodnie z kryterium poziomym, którego dotyczy badanie ewaluacyjne wyróżnić można: 1. Ewaluację strategii, 2. Ewaluację programu, 3. Ewaluację projektu. Można dokonać również podziału ewaluacji ze względu na sposób organizacji jej procesu. Zgodnie z tym kryterium rozróżniamy ewaluację wewnętrzną, zewnętrzną oraz autoewaluację. Ewaluacja wewnętrzna realizowana jest przez podmioty zaangażowane w zastosowanie danej interwencji, zaś zewnętrzną ewaluację przeprowadza niezależny zespół ekspertów. Wskazuje się na mocne i słabe strony obu charakteryzowanych ewaluacji. Przeprowadzenie wewnętrznej ewaluacji jest relatywnie tańsze, jednak wymaga większego niż w przypadku ewaluacji zewnętrznej nakładu pracy i czasu. Osoby dokonujące ewaluacji wewnętrznej mają łatwiejszy dostęp do niezbędnych do przeprowadzenia analizy informacji, dobrze znają charakterystykę ewaluowanej interwencji, może pojawić się jednak ryzyko uzyskania nieobiektywnych wyników ewaluacji z powodu niewielkiego poziomu niezależności zespołu badawczego. Przy ewaluacji zewnętrznej poziom obiektywności wyników jest wysoki, metoda ta również umożliwia wykorzystanie specjalistycznej wiedzy, jaką dysponują eksperci zewnętrzni. Oprócz ewaluacji wewnętrznej oraz zewnętrznej, dotyczącej w głównej mierze

interwencji publicznej, wyróżniamy autoewaluację, którą przeprowadzają osoby bezpośrednio zaangażowane w realizację projektu.

Często wymogiem formalnym złożenia wniosku o dotację jest opisanie przez organizację wnioskującą, w jaki sposób będzie ona dokonywać oceny projektu w trakcie jego realizacji oraz po jego zakończeniu. Opis ten powinien zawierać uzasadnienie jakiego rodzaju dane i informacje będą oceniane oraz w jaki sposób będą analizowane i przedstawiane. Oprócz wymogu formalnego stosowania ewaluacji w projekcie warto spojrzeć na ewaluację jako ważny instrument podczas planowania i zarządzania projektem. Ewaluacja jest użyteczna w badaniu potrzeb beneficjentów, w identyfikowaniu słabych i mocnych stron projektu, jak również przy określaniu stopnia zgodności realizacji i rezultatów projektu z przyjętymi założeniami.

Przystępując do planowania ewaluacji w projekcie należy sprecyzować jej cel oraz przedmiot. Oznacza to, że należy zdecydować co konkretnie będzie podlegało badaniu oraz na podstawie jakich kryteriów będzie to oceniane. Najczęściej stosowanymi kryteriami ewaluacji, jak już wcześniej wspomniano, są trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność i trwałość. Kryterium trafności pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zdiagnozowanym problemom w zakresie projektu. Efektywność można ocenić poprzez zbadanie stosunku poniesionych nakładów do uzyskanych produktów. Skuteczność pozwala ocenić w jakim stopniu zostały zrealizowane cele określone na etapie planowania. Kryterium użyteczności pomocne jest przy ocenie stopnia, w jakim korzyści odniesione przez beneficjentów miały szerszy wpływ na większą liczbę osób na danym terenie oraz pozwoli ocenić do jakiego stopnia produkty odpowiadają potrzebom grupy docelowej. Trwałość natomiast pozwala ocenić czy osiągnięte w ramach projektu rezultaty mogą trwać po zakończeniu finansowania i czy możliwe jest długotrwałe utrzymanie się wpływu projektu na procesy rozwoju danego obszaru.

Kolejnym krokiem będzie zdefiniowanie narzędzi, na podstawie których będziemy pozyskiwać informacje do ewaluacji. Mogą to być ankiety ewaluacyjne, wywiady, dane statystyczne czy obserwacja. Istotne jest również opracowanie sposobu gromadzenia i zarządzania zebranymi danymi. Przeprowadzając ewaluację należy badać osiągnięcie celu projektu na trzech poziomach: produktów, rezultatów i wpływu. Produktami projektu są wszystkie przedmioty materialne i usługi, które powstały w trakcie realizacji projektu z zasobów przeznaczonych na dany projekt. Wskaźniki produktu są dosyć łatwe do zmierzenia, ponieważ stanowią odzwierciedlenie materialnego postępu w realizacji projektu. Mierzone są w jednostkach fizycznych np. liczba osób, które otrzymały wsparcie czy liczba przeprowadzonych szkoleń. Produkty stanowią pierwszy poziom oddziaływania projektu. Drugi poziom oddziaływania projektu tworzą rezultaty, które dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia projektu bezpośrednio po dostarczeniu wsparcia beneficjentom. Rezultaty można podzielić na tzw. rezultaty twarde i miękkie. Rezultaty twarde to policzalne korzyści, które osiągnął beneficjent projektu np. znalezienie pracy czy zdobycie nowych umiejętności poprawiających jego sytuację życiową. Rezultaty miękkie z kolei stanowią fazę przejściową na drodze do osiągnięcia rezultatów twardych i mogą być trudne w pomiarze. Jako przykład wskaźników rezultatu miękkich można wskazać poprawę umiejętności komunikacyjnych, wzrost pewności siebie czy umiejętność pracy w zespole. Osiągnięcie celu projektu w dłuższej perspektywie czasowej

mierzone jest poprzez szacowanie wpływu projektu na otoczenie. Wpływ tworzy trzeci poziom oddziaływania projektu i opisywany jest w kategoriach społeczno – ekonomicznych, np. stworzenie nowych miejsc pracy czy przyciągnięcie inwestycji dla regionu. Wskaźniki wpływu – z uwagi na trudność w określeniu jakie efekty są rzeczywiście wypracowane przez projekt czy pracochłonności ich pomiaru – mogą być trudniejsze do wyodrębnienia.

Kolejnym etapem procesu ewaluacji jest analiza zebranych danych. Produktem finalnym przeprowadzenia ewaluacji jest raport, który wdrożyć należy i poddać pod dyskusję. Ostatnim etapem jest wykorzystanie wyników ewaluacji, czyli podejmowanie decyzji zmierzających do udoskonalenia przedsięwzięcia na podstawie informacji przedstawionych w raporcie. Prawidłowo zaplanowana, a następnie przeprowadzona ewaluacja projektu będzie stanowiła źródło wiedzy na temat skuteczności jego realizacji, zaś w przypadku planowania w przyszłości podobnych projektów dostarczy sprawdzonych rozwiązań, pozwoli uniknąć wcześniej popełnianych błędów oraz udoskonalić jej metody. Raport z ewaluacji pozwala ocenić czy cele i rezultaty projektu zostały trafnie założone tak, by w następnych projektach o zbliżonych parametrach wskaźniki ilościowe i rezultaty miękkie zostały zaplanowane w sposób jak najbardziej realistyczny. Zdarza się bowiem, że wskaźniki założone są zbyt ambitnie i ich spełnienie wymaga zwiększonego wysiłku organizacji wnioskującej o dofinansowanie. Publikowanie raportów z ewaluacji projektów czy programów podsumowujących okres perspektywy finansowej 2007-2014 daje bazę teoretyczną do planowania metod czy sposobów ewaluacji prowadzonych w nowej perspektywie na lata 2014-2015. W tym kontekście warto wskazać na dokument Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju „Plan ewaluacji programu operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój na lata 2014-2020”, który odnosząc się do doświadczeń poprzedniej perspektywy finansowej, koncentruje się obecnie na innych nieco kierunkach działań ewaluacyjnych. Na poziomie projektu regulaminy poszczególnych konkursów oraz instrukcje wypełniania wniosku w sposób szczegółowy określają wskaźniki rezultatu i produktu. Konkludując, można pokusić się o stwierdzenie, że ewaluacja prowadzona w nowej perspektywie finansowej, czerpiąc z doświadczeń poprzedniej, przyczyni się do coraz lepszej jakości, skuteczności i spójności pomocy funduszy oraz strategii i realizacji programów operacyjnych oraz docelowo - projektów.

HARMONOGRAM KONKURSÓW RPO WM NA 2016 ROK

Przyszły rok będzie doskonałą okazją dla przedsiębiorców, jednostek naukowych czy jednostek samorządu planujących inwestycje i przedsięwzięcia z wykorzystaniem wsparcia funduszy europejskich. W kilkudziesięciu zaplanowanych konkursach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego każdy będzie mógł znaleźć coś dla siebie. Dla Beneficjentów Regionalnego Programu Operacyjnego w roku 2016 zaplanowanych zostało 47 konkursów o łącznej wartości 543 mln euro – czyli ponad 2 mld złotych. Nie można zapomnieć o konkursach uruchomionych jeszcze w grudniu bieżącego roku, dla których wnioski można składać również w pierwszym kwartale przyszłego roku.

Przedsiębiorcy zastanawiający się nad rozwojem firmy i rozpoczęciem współpracy z jednostkami naukowymi lub nabyciem doświadczenia w prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych, które pozwalają zweryfikować nowe produkty lub usługi, będą mieli możliwość już w styczniu aplikować o środki unijne w ramach konkursu Bony na innowacje. Zaś mieszkańcy Mazowsza chcący podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje zawodowe, aby lepiej odnajdywać się na rynku pracy, będą mieli okazję wzięcia udziału w pierwszych projektach szkoleniowych dedykowanych doskonaleniu zawodowemu. Również dla Jednostek Samorządu Terytorialnego przyszłoroczny harmonogram planowanych konkursów przewiduje liczne działania, które umożliwią mają m.in. rozwój i kreowanie nowego otoczenia przyjaznego dla biznesu i społeczeństwa, czy też realizacji inwestycji drogowych.

Aby przybliżyć Państwu wachlarz możliwości aplikowania o fundusze europejskie, poniżej prezentujemy zestawienie planowanych konkursów.

W styczniu można wkladać wnioski w ramach:

DZIAŁANIE 8.2 AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO

Termin naboru: od 31.12.2015 do 18.01.2016

Typy projektów:

Diagnozowanie indywidualnej sytuacji uczestników projektów i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (w tym pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe). Obejmowało ono będzie przeprowadzenie analizy sytuacji zawodowej uczestnika projektu oraz zaplanowanie jego ścieżki kariery w formie Indywidualnego Planu Działań (IPD).

Podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy. Będą one polegały na przeszkoleniu osób pozostających bez zatrudnienia i uzyskaniu przez nich nowych kwalifikacji zapewniających zwiększenie szans na reaktywację zawodową.

Pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego. Będzie polegała na organizowaniu płatnych staży zawodowych u pracodawców na konkretnych stanowiskach pracy, według programu zgodnego z wymaganymi kwalifikacjami oraz potrzebami pracodawców.

DZIAŁANIE 4.2 EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Termin naboru: od 31.12.2015 do 01.02.2016

Typy projektów:

Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej Regionalnego

DZIAŁANIE 1.2 DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO-ROZWOJOWA PRZEDSIĘBIORSTW

Termin naboru: od 31.12.2015

Typ projektu:

Bony na innowacje. Wsparcie obejmie przedsięwzięcia polegające na realizacji prac badawczych określonych przez przedsiębiorcę, we współpracy z instytucją naukową, związanych z opracowaniem lub rozwojem nowego lub ulepszanego produktu, usługi lub zmian procesowych, w tym także usług z zakresu wzornictwa.

DZIAŁANIE 9.2 USŁUGI SPOŁECZNE I USŁUGI OPIEKI ZDROWOTNEJ / PODDZIAŁANIE 9.2.1 ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH

Termin naboru: od 30.12.2015 do 20.01.2016

Typ projektu:

Pomoc dla dzieci i rodzin zagrożonych dysfunkcją obejmująca wsparcie systemu pieczy zastępczej mające na celu wzmocnienie działań interwencyjnych na rzecz dzieci i młodzieży w celu zapobiegania pogłębianiu dysfunkcji i marginalizacji.

DZIAŁANIE 10.3. DOSKONALENIE ZAWODOWE

PODDZIAŁANIE 10.3.1

DOSKONALENIE ZAWODOWE UCZNIÓW (MODERNIZACJA)

Termin naboru: od 28.12.2015 do 18.01.2016

Typ projektów:

Podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, uczniów lub słuchaczy szkół gimnazjalnych (wyłącznie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego) i ponadgimnazjalnych, szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne.

Tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (tj. centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego i/lub jednostek systemu oświaty realizujących zadania ckiu) warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów – wyłącznie jako element projektu.

Rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Szczegółowa dokumentacja dla ww. konkursów dostępna jest już na stronie www.funduszedlamazowska.eu w zakładce „Zobacz ogłoszenia i wyniki naborów wniosków”.

Konkursy zaplanowane w lutym:

PODDZIAŁANIE 4.3.2 MOBILNOŚĆ MIEJSKA W RAMACH ZIT (ZINTEGROWANYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH)

Typ projektu:

Rozwój zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej w regionie -budowa ścieżek rowerowych na obszarach zlokalizowanych w ZIT WOF

DZIAŁANIE 5.1 DOSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU

Typ projektu: Wzmocnienie potencjału Ochotniczych Straży Pożarnych.

Projekty obejmujące zakup pojazdów ratowniczo-gaśniczych lub innych pojazdów specjalistycznych.

DZIAŁANIE 9.3 ROZWÓJ EKONOMII SPOŁECZNEJ

Typy projektów:

Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej.

DZIAŁANIE 10.1 KSZTAŁCENIE I ROZWÓJ DZIECI I MŁODZIEŻY

PODDZIAŁANIE 10.1.2 EDUKACJA OGÓLNA W RAMACH ZIT

Typ projektów:

Wsparcie kształcenia ogólnego. Nabór wniosków na projekty w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

DZIAŁANIE 10.2 UPOWSZECHNIANIE KOMPETENCJI KLUCZOWYCH WŚRÓD OSÓB DOROSŁYCH

Typ projektów:

Podnoszenie kompetencji kluczowych osób dorosłych obejmuje szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji cyfrowych i językowych.

Konkursy zaplanowane na marzec:

DZIAŁANIE 1.2 DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO - ROZWOJOWA PRZEDSIĘBIORSTW

Typ projektów:

Projekty badawczo-rozwojowe - obejmujące wsparcie w fazę badań przemysłowych oraz prac rozwojowych, kończąc na tzw. pierwszej produkcji – cały proces powstania innowacji lub jego wybrane elementy, prowadzony samodzielnie przez przedsiębiorcę lub we współpracy z jednostką naukową.

PODDZIAŁANIE 4.3.2 MOBILNOŚĆ MIEJSKA W RAMACH ZIT

Typy projektów:

Rozwój zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej w regionie. Konkurs przeznaczony będzie na tworzenie central przesiadkowych P+R.

DZIAŁANIE 5.2 GOSPODARKA ODPADAMI

Typy projektów:

Rozwój infrastruktury selektywnego systemu zbierania odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem budowy i modernizacji Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

DZIAŁANIE 5.3 DZIEDZICTWO KULTUROWE

Typy projektów:

Wzrost regionalnego potencjału turystycznego poprzez ochronę obiektów zabytkowych. Konkursy z preferencją

dla projektów wskazanych w planach inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi. Poprawa dostępności do zasobów kultury poprzez ich rozwój i efektywne wykorzystanie. Konkursy z preferencją dla projektów wskazanych w planach inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi.

DZIAŁANIE 5.4 OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI

Typ projektów:

Opracowanie planów ochrony dla obszarów cennych przyrodniczo.

DZIAŁANIE 9.2 USŁUGI SPOŁECZNE I USŁUGI OPIEKI ZDROWOTNEJ

PODDZIAŁANIE 9.2.1 ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI USŁUG SPOŁECZNYCH

Typ projektów:

Rozwój środowiskowych usług społecznych na rzecz aktywnej integracji, szczególnie na rzecz osób niesamodzielnych i starszych.

W drugim kwartale 2016 r. planowanych będzie 10 naborów. Zostanie ogłoszony konkurs na wsparcie infrastruktury badawczo – rozwojowej jednostek naukowych w ramach **Działania 1.1 Działalność badawczo - rozwojowa jednostek naukowych**. Wsparcie to będzie dedykowane dla jednostek naukowych

i konsorcjów naukowych. W ramach tego samego priorytetu, ale w ramach **działania 1.2 Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw** wsparcie mogą otrzymać przedsiębiorstwa, powiązania kooperacyjne, Samorząd Województwa Mazowieckiego, w tym w partnerstwie z instytucjami otoczenia biznesu i jednostkami naukowymi, z przeznaczeniem na procesy eksperymentowania i poszukiwania nisz rozwojowych i innowacyjnych. W zakresie **działania 2.1 E-usługi wsparcie** będzie można pozyskać na zintegrowany system informacji kulturalnej oraz na informatyzację służby zdrowia. Projekty dotyczące uporządkowania i przygotowania terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych, będą mogły ubiegać się o uzyskanie dofinansowania w ramach **działania 3.1. Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu**. Działanie to przeznaczone jest dla JST, ich związków i stowarzyszeń z obszaru realizacji ZIT WOF. Projekty opierające się

na inwestycjach mających na celu ochronę obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, będzie można składać w ramach **działania 5.1 Dostosowanie do zmian klimatu**. JST, ich związki i stowarzyszenia jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną mogą starać się o dofinansowanie budowy i przebudowy dróg powiatowych i gminnych w ramach planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w ramach **działania 7.1 Infrastruktura drogowa**. Również w drugim kwartale poprzez **działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**, wspierana będzie integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób oddalonych od rynku pracy w ramach współpracy międzysektorowej, jak również integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością. W tym samym działaniu zostanie ogłoszony konkurs na aktywną integrację dla włączenia społecznego realizowaną przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych poprzez **działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe**, będzie można uzyskać wsparcie na prowadzenie doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych i zawodowych i rozwój współpracy z rynkiem pracy. Łączna alokacja przeznaczona na konkursy w drugim kwartale to blisko 154 mln euro, tj. ok. 657 mln złotych.

Trzeci kwartał będzie jeszcze bardziej bogaty w konkursy, gdyż ogłoszonych ma zostać 15 naborów wniosków o dofinansowanie. Konkurs z **działania 1.2 Działalność badawczo-rozwojowa** przedsiębiorstw wesprze projekty z zakresu tworzenia lub rozwoju zaplecza badawczo-rozwojowego. Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych do obsługi procesów związanych z edukacją na uczelniach wyższych może ubiegać się o dofinansowanie w ramach kolejnego naboru z **działania 2.1 E-usługi**. W **poddziałaniu 3.1.2 Rozwój MŚP**, będą 3 nabory. Pierwszy umocni MŚP, poprzez projekty koncentrujące się na doradztwie w zakresie opracowania strategii, monitorowania biznesu, transferu technologii i prognozowania. Drugi, w ramach interwencji projektów, przede wszystkim za pośrednictwem inkubatorów przedsiębiorczości, wesprze podmioty gospodarcze znajdujące się we wczesnej fazie rozwoju. Natomiast trzeci nabór odnosi się do projektów w zakresie uporządkowania i przygotowania terenów

inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych. W trzecim kwartale w *działaniu 3.3 Innowacje w MŚP* interwencja ukierunkowana będzie na wsparcie aktywności inwestycyjnej istniejących mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, poprzez wdrażanie innowacji produktowych, procesowych, organizacyjnych i marketingowych, co przełoży się na zwiększone zatrudnienie i trwałe rozwój firm. Projekty w *działaniu 4.1 Odnawialne źródła energii (OZE)* z zakresu budowy oraz modernizacji sieci energii elektrycznej umożliwiającymi przyłączanie jednostek OZE mogą się ubiegać o dofinansowanie z puli 5 656 089 euro tj. 24 151 000 zł. Projekty kompleksowe, obejmujące: centra przesiadkowe P+R, ścieżki rowerowe, autobusy niskoemisyjne, inteligentne Systemy Transportu, oświetlenie uliczne, jak również projekty dotyczące ścieżek rowerowych oraz centrów przesiadkowych P+R mogą dążyć do otrzymania dofinansowania z *poddziałania 4.3.1 Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej*. Ochronę obszarów szczególnego zagrożenia powodzią poprzez zabezpieczenie spływu wód wezbraniowych to kolejny konkurs w ramach *działania 5.1 Dostosowanie do zmian klimatu* ogłoszony w 2016 roku. Konkurs w ramach *działania 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych* wesprze projekty z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej. Nabór wniosków na projekty wskazane w Planie inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi. W ramach *poddziałania 8.3.1 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej* można ubiegać się o środki finansowe na utworzenie miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w formie: żłobków, klubów dziecięcych, zatrudnienie dziennego opiekuna oraz zatrudnienie niani. W ramach zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych poprzez *poddziałanie 8.3.2*, również będzie można tworzyć miejsca opieki nad dziećmi do lat 3. Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych - nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową) w *poddziałaniu 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych* mogą brać udział w naborze projektów w zakresie programów deinstytucjonalizacji usług na rzecz dzieci i młodzieży. W trzecim kwartale z zakresu doskonalenia zawodowego można ubiegać się o dofinansowanie projektów w przedmiocie prowadzenia doradztwa zawodowego (w szkołach gimnazjalnych i zawodowych) i rozwoju współpracy z rynkiem pracy, jak również wsparcie rozwoju nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Łączna alokacja przeznaczona na konkursy w trzecim kwartale to ponad 155 mln euro, tj. ok. 663 mln złotych.

W czwartym kwartale 2015 r. zostanie ogłoszony nabór w ramach 10 konkursów.

Internacjonalizacja przedsiębiorstw poprzez wzrost eksportu towarów i usług dla pojedynczych przedsiębiorstw oraz dla grup przedsiębiorców zostaną ogłoszone jako odrębne konkursy z *poddziałanie 3.2.2 Modele biznesowe*. Kolejny nabór z zakresu odnawialnych źródeł energii (OZE) tym razem odnosi się do infrastruktury produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych (OZE). Dwa konkursy w *działaniu 4.2 Efektywność energetyczna*, związane są z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej, przy czym jeden z nich będzie naborem na projekty

wskazane w Planie inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi. *Działanie 5.2 Gospodarka odpadami* wesprze rozbudowę i modernizację regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) oraz instalacji zastępczych w celu spełnienia przez nie standardów RIPOK. Ochrona zabytków zostanie wsparta w ramach *działania 5.3 Dziedzictwo kulturowe*, natomiast w ramach *działania 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych* dofinansowanie uzyskać mogą projekty z zakresu rozwoju infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizowanych w celu ich aktywizacji społecznej i gospodarczej.

Najmniej środków w IV kwartale zostało przeznaczonych na Programy deinstytucjonalizacji usług społecznych świadczonych przez instytucje pomocy i aktywnej integracji w *poddziałaniu 9.2.1 Zwiększenie dostępności usług społecznych*.

Doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego oraz rozwój współpracy szkół zawodowych z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym realizacja staży i praktyk, to zakres projektów jakie mogą ubiegać się o dofinansowanie w ramach *poddziałania 10.3.1 Doskonalenie zawodowe uczniów*.

Łączna alokacja przeznaczona na konkursy w czwartym kwartale to blisko 109 mln euro, tj. ok. 464 mln złotych.

Należy mieć na uwadze, iż dany konkurs może zostać ogłoszony w ostatni dzień danego miesiąca, czy też kwartału. Wszystkie ogłoszenia wraz z dokumentacją konkursową dostępne będą na stronie www.funduszedlamazowska.eu, 30 dni przed planowanym konkursem. Informacje o naborach wniosków można uzyskać w mazowieckiej sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich działającej przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych w formie telefonicznej 801-101-101, 22-542-27-99, mailowej punkt_kontaktowy@mazowia.eu, jak również osobiście w siedzibach Punktów Informacyjnych oraz podczas organizowanych wspólnie z instytucjami publicznymi Mobilnych Punktach Informacyjnych.

PERSONEL PROJEKTU

Proces doboru personelu jest jednym z ważniejszych etapów zmierzających do prawidłowej realizacji projektu. Kluczową osobą, która odpowiada za nadzór i kontrolę wszystkich czynności w trakcie realizacji działań jest koordynator. Niezmiernie ważną funkcję pełni również ściśle współpracujący z nim zespół, bez którego powodzenie i zakończenie sukcesem danego przedsięwzięcia byłoby całkowicie niemożliwe. Dobrze dobrany przez Beneficjenta personel z pewnością przyczyni się do efektywnego osiągnięcia założonych celów.

Na stanowisku koordynatora projektu zatrudniona powinna zostać osoba, która oprócz posiadanej wiedzy z zakresu realizacji projektów (zarówno pod kątem merytorycznym jak i finansowym), ma odpowiednie doświadczenie w kierowaniu podległym jej zespołem oraz umiejętność stworzenia właściwej atmosfery pomiędzy wszystkimi członkami zespołu, co niewątpliwie przełoży się na podejmowane działania podczas realizacji przedsięwzięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe, podczas zatrudniania członków zespołu projektowego, Beneficjent powinien zaangażować w proces rekrutacji koordynatora projektu, któremu zespół będzie bezpośrednio podlegał. Precyzyjnie określony podział ról, obowiązków, kompetencji i odpowiedzialności pomiędzy członków zespołu, w znacznym stopniu eliminuje powstanie ewentualnych niedomówień związanych z oczekiwaniami stron oraz decyzyjnością na etapie realizacji poszczególnych działań.

Praktyczne wskazówki dotyczące posiadanych kompetencji oraz doświadczenia przyszłego personelu mającego wykonywać założone działania to jedna strona medalu. Druga to cały szereg zasad angażowania kadry do projektów realizowanych w ramach programów operacyjnych, które zostały uregulowane w następujących dokumentach:

„Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” oraz „Zasady finansowania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki” (dotyczy finansowania w latach 2007-2013).

„Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020” (dotyczy finansowania w latach 2014-2020).

Wydatki związane z wynagradzaniem zaangażowanego personelu muszą być ponoszone zgodnie z krajowymi przepisami, w szczególności z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy oraz Kodeksem cywilnym.

Dokumentacja programowa definiuje personel projektu jako „osoby zaangażowane do realizacji zadań w ramach projektu, które osobiście wykonują zadania w ramach projektu, tj. w szczególności osoby zatrudnione na podstawie sto-

sunku pracy lub stosunku cywilnoprawnego, osoby samozatrudnione, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby współpracujące w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz.1442, z późn. zm.) oraz osoby wykonujące świadczenia w formie wolontariatu”. Podczas zatrudniania personelu należy wziąć pod uwagę czy obciążenie wynikające z powierzenia wszystkich zadań nie wykluczy możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji przedsięwzięcia oraz, że łączne zaangażowanie zawodowe danej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności oraz działań finansowanych z innych źródeł, nie przekroczy miesięcznie 240 godzin. W nowej perspektywie finansowej próg ten został podniesiony do 276 godzin. W związku z tym, iż w obecnych konkursach zarządzanie projektem występuje w kategorii kosztów pośrednich (nie jak poprzednio – w bezpośrednich) – personelu zarządzającego nie obowiązuje limit godzinowy.

Ewidencja godzin i zadań, potwierdzająca wykonanie przez pracownika powierzonych obowiązków w ramach kilku umów projektowych, powinna być sporządzana na koniec każdego przepracowanego miesiąca. Najlepiej w formie „dziennika zajęć”, z którego jasno wynika, jakie zadania w ramach jakiej umowy i w jakich godzinach pracownik wykonywał każdego dnia. Nie trzeba w ewidencji wykazywać poszczególnych czynności wykonywanych w ramach danej umowy. Należy natomiast uwzględnić czas nieobecności związanej z ewentualnym zwolnieniem lekarskim lub urlopem wypoczynkowym. Prowadzona ewidencja nie obejmuje nieobecności danej osoby jedynie w przypadku urlopu bezpłatnego. Podczas zatrudniania personelu Beneficjent powinien zadbać o zobowiązanie każdej z zaangażowanych osób (poprzez zapisy umowy bądź też osobnego oświadczenia) do przedstawiania wymaganego miesięcznego zestawienia terminów i opisu zrealizowanych zadań.

Wysokość wynagrodzenia personelu na danym stanowisku w projekcie musi odpowiadać stawkom stosowanym u Beneficjenta, zaś koszty wyposażenia stanowiska pracy zatrudnionej osoby są kwalifikowalne w całości, pod warunkiem zatrudnienia danego pracownika na podstawie umowy o pracę w wymiarze min. ½ etatu.

Poniżej zostały przedstawione dopuszczalne formy angażowania kadry w projektach:

1. Umowa o pracę (cały etat, część etatu bądź oddelegowanie) – zatrudniając pracownika na umowę o pracę, Beneficjent powinien pamiętać, aby zakres jego obowiązków, w sposób wyczerpujący był odpowiednio udokumentowany (postanowieniami umowy, zakresem obowiązków służbowych bądź opisem stanowiska pracy). Zakazuje się angażowania własnych pracowników, którzy są personelem tego lub innych projektów Beneficjenta, do realizacji innych zadań na podstawie innych umów.
2. Umowa cywilnoprawna (umowa zlecenie, umowa o dzieło, a w nowej perspektywie finansowej również kontrakt menadżerski) – ograniczeniem jest, jak wyżej wspomniano, brak możliwości zawierania umów cywilnoprawnych na dodatkowe zadania z personelem, który jest równocześnie zatrudniony w tym samym projekcie na podstawie stosunku pracy.

W latach 2007-2013 w ramach tego typu umowy, istniała możliwość zaangażowania do realizacji zadań osoby będącej jednocześnie pracownikiem Beneficjenta zatrudnionym na podstawie stosunku pracy, nie będącej jednocześnie personelem projektu, o ile spełnione były łącznie następujące warunki:

- charakter wykonywanych zadań wyklucza możliwość ich realizacji w ramach umowy o pracę,
- praca wykonywana w ramach umowy cywilnoprawnej jest rodzajowo różna od pracy wykonywanej na podstawie stosunku pracy,
- zakres prac do wykonania w ramach umowy cywilnoprawnej zostanie szczegółowo określony,
- zaangażowanie w ramach etatu pozwoli na efektywne wykonywanie zadań w ramach umowy cywilnoprawnej,
- pracownik w ramach umowy prowadzi ewidencję zadań i godzin pracy (przy czym obowiązek ten nie dotyczy umów o dzieło – przy kwalifikowaniu wynagrodzenia personelu na podstawie tego rodzaju umowy, należy wziąć pod uwagę zapisy podrodziału 4.5.2 Wytycznych).

W latach 2014-2020 powyższa kombinacja jest już niekwalifikowalna (wyjątkiem jest zatrudnienie na umowę o dzieło).

3. Umowa z osobą prowadzącą własną działalność gospodarczą – gdy osoba prowadząca działalność gospodarczą będzie osobiście wykonywała działania na rzecz realizowanego projektu, zostanie ona uwzględniona jako personel projektu. Natomiast (zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rozwoju Regionalnego z dnia 06.05.2011 r.) w sytuacji, gdy osoba prowadząca działalność gospodarczą otrzyma zlecenie, które będzie realizować z wykorzystaniem swoich pracowników lub wykonawców zewnętrznych – będzie to zlecenie usługi.
4. Samozatrudnienie w projekcie – oznacza osobę fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą, wykonującą osobiście zadania w ramach przedsięwzięcia, którego jednocześnie jest Beneficjentem.
5. Dodatek zadaniowy – przyznany zgodnie z właściwymi przepisami prawa pracy oraz regulaminem wynagradzania u danego Wnioskodawcy, w wysokości nie większej niż 40% wynagrodzenia obejmującego wszystkie jego składniki. Dodatek powinien być przyznawany w związku z realizacją dodatkowych zadań, które wykraczają poza zakres obowiązków danego pracownika. W przypadku wykonywania przez pracownika zadań na rzecz kilku projektów u tego samego Beneficjenta, możemy przyznać maksymalnie jeden dodatek.
6. Inne formy angażowania personelu projektu, np. wolontariat lub za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej.

Odpowiedni dobór osób zaangażowanych do zarządzania projektem (zarówno koordynatora, jak i członków zespołu) nie jest prostym zadaniem. Osoby, które nie realizowały przedsięwzięć współfinansowanych ze środków europejskich, mają znacznie ograniczony pogląd na wysiłek, jaki trzeba włożyć w realizację działań zmierzających do efektywnego zakończenia projektu. W toku wydarzeń personel często napotykać będzie różnego rodzaju niesprzyjające czynniki, tj. np.:

- wykonywanie złożonych zadań pod presją czasu, często obarczonych ryzykiem dla Beneficjenta,
- próby wykorzystania często ograniczonych zasobów posiadanych przez jednostki organizacyjne Beneficjenta,
- podporządkowanie służbowe,
- zaburzona współpraca zależnych od siebie jednostek organizacyjnych Beneficjenta,
- nieodpowiedni system obiegu dokumentów w firmie.

Podmiot decydujący się na realizację projektów współfinansowanych ze środków unijnych, powinien dążyć do wyeliminowania poszczególnych czynników, które utrudniałyby należyte wykonywanie powierzonych zadań i osiągnięcie celów określonych we wniosku o dofinansowanie.

Zakończone powodzeniem realizowane przedsięwzięcie, nie opiera się tylko i wyłącznie na poprawnie skonstruowanym harmonogramie prac, budżecie czy miejscu realizacji działań, ale również, a może przede wszystkim, na odpowiednim doborze kadry zarządzającej, której pełne zaangażowanie jest gwarancją owocnego postępu zamierzonych działań.

PUNKT POMOCY DZIECKU I RODZINIE - MIEJSCE GDZIE PRZEŁAMYWANE SĄ BARIERY

Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu to miejsce niezwykle. Jest przyjazne dzieciom i rodzinie. Przez cały rok tętni tu życie i nikt się nie nudzi, bowiem organizowane są liczne zajęcia, z których korzysta ponad 200 osób. Skierowane są one zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych. Przychodzą tu głównie rodziny, które potrzebują wsparcia przy wychowywaniu swoich pociech, w tym przy opiece nad dziećmi niepełnosprawnymi, ale nie tylko. Każdy, kto odwiedza, jest mile widziany. Wszystko zaczęło się od projektu systemowego „Wyzwólmy w sobie energię!”, który od 2008 roku jest realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu.

- Jest to projekt bardzo szeroki, realizowany w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, skupiający wiele działań - wyjaśnia Katarzyna Rostek, kierownik Ośrodka pomocy Społecznej w Tłuszczu, edukator społeczności lokalnej.

W kolejnych latach, obejmowano wsparciem różne grupy społeczne, takie jak osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo czy seniorzy. Od 2012 roku wsparcie zostało rozszerzone i kierowane również do rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. Z pozyskanych środków w centrum Tłuszczu powstał Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie, w którym dla osób dorosłych i dzieci prowadzone jest poradnictwo psychologiczne, prawne, odbywają się spotkania z doradcą zawodowym, logopedą, terapeutą, konsultantem dziecięcym oraz terapeutą neurorozwoju (Punkt jest wyposażony w sprzęt niezbędny do przeprowadzania terapii dla dzieci z zaburzeniami neurorozwojowymi). Oferowana jest też opieka nad dziećmi, które mogą efektywnie spędzić czas korzystając z bogatego wachlarza zajęć czy poznać tajniki enkaustyki i papierowikliny. Dla bardziej cierpliwych organizowane są kursy z decoupa-

ge, czyli techniki zdobniczej, polegającej a na naklejaniu na dowolną powierzchnię wzoru z papieru i pokryciu go wieloma warstwami lakieru w taki sposób, aby wtopił się on całkowicie i nie był wyczuwalny przy dotknięciu. W zamysłu ma on wyglądać jak namalowany. We wszystkich tych warsztatach mogą uczestniczyć także dorośli. Dzieci otrzymują też pomoc dydaktyczną oferowaną przez seniorów Uniwersytetu Trzeciego Wieku, którzy jako wolontariusze, odrabiają z nimi lekcje, prowadzą warsztaty kulinarne dla rodziców i dzieci. Kustosze Muzeum Ziemi Tłuszczańskiej przybliży najmłodszym historię regionu, zaprasza do Punktu Podróżników i Artystów. Zimą i latem organizowane są półkolonie z wycieczkami, zajęciami sportowymi i artystycznymi. Zajęcia na nich często prowadzą rodzice w ramach wolontariatu.

- Prowadzę niekiedy z uczniami dodatkowe zajęcia. I gdy wymyślił się kiszzenie kapusty czy przygotowanie dyni w tłuszczu, patrzyłem jak dzieci bez względu na to, z jakich są rodzin: czy rodzice mają pracę, są ubodzy, czy zamożni, wspólnie się bawiły i uczyły. Mówię o tym, bo wartością Punktu jest właśnie integracja dzieci i rodzin, które - gdyby nie ta placówka - nie rozmawiałyby ze sobą, nie brałyby udziału w takich samych zajęciach czy wycieczkach. Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie jest inwestycją lokalną wartą naśladowania przez inne samorządy. Pieniądze wydane na działalność takich placówek nigdy nie są zmarnowane - mówił Tadeusz Sasin, kustosz Muzeum Ziemi Tłuszczańskiej. Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu to niewątpliwie miejsce, gdzie dzieci bawią się, odrabiają lekcje i uczą się przyjaźni.

Oprócz atrakcyjnych zajęć, zarówno dzieci, jak i dorośli otrzymują tu wsparcie psychologiczne, wspomnianą już pomoc prawną, na którą niekiedy nie byłoby ich stać,

a także doradztwo zawodowe. Pomocą służy również logopeda. Niektóre osoby korzystają z pomocy specjalistów – doradcy zawodowego czy psychologa, inni pracują jako wolontariusze, prowadząc zajęcia dla dzieci. Jeśli rodzina potrzebuje dodatkowego wsparcia, może skorzystać z pomocy asystenta rodziny. Osoby dorosłe mają również możliwość ukończenia kursu zawodowego oraz podniesienia wykształcenia na poziomie podstawowym, ponadgimnazjalnym czy policealnym. Mężczyźni na przykład chętnie brali udział w kursach prawa jazdy kategorii C. W tym roku trzech mężczyzn uczestniczyło w kursie obsługi koparko-ładowarki.

Doradca zawodowy pomaga osobom zainteresowanym znalezieniem pracy lub jej zmianą. Wyjaśnia jak i gdzie szukać odpowiednich ofert, a nawet stara się pozyskać pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem podopiecznych PPDiR. Na pomoc mogą liczyć też ci, którzy chcieliby rozpocząć działalność gospodarczą – mogą liczyć na pomoc w napisaniu biznesplanu, a także dowiedzieć się gdzie i od kogo mogą pozyskać środki. Zdaniem Bożeny Tlagi, doradcy zawodowego PPDiR, wiele osób, które z takiej pomocy już skorzystało, dobrze sobie radzi na rynku pracy. Dzieje się tak dlatego, że inaczej teraz podchodzą do swojej pracy - są bardziej asertywni, czują się pewni siebie i swojej wartości. Z poradnictwa zawodowego w trakcie trwania projektu skorzystało 440 osób, w tym 280 kobiet i 160 mężczyzn.

- Rodziny znajdują tutaj ogromną pomoc i wsparcie dla siebie, którego wcześniej nie mieli, ponieważ gdziekolwiek chcieliby się udać, jest zbyt daleko, albo jest to pomoc płatna. Natomiast u nas mogą tą pomoc otrzymać za darmo, a w dodatku jest ona na wyciągnięcie ręki. Nie mamy tutaj żadnych ograniczeń ani barier – wyjaśnia Ewelina Gzowska, pracownik socjalny ośrodka.

Powołanie do życia placówki wsparcia, jaką jest Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie w Tłuszczu, było odpowiedzią na założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego wizytówką jest innowacyjne, kompleksowe podejście do pomocy rodzinie. Istotne stało się objęcie rodziny wielotorowym wsparciem, umożliwiającym ewentualny powrót na rynek pracy czy też zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Oprócz planowych dyżurów specjalistów, w Punkcie prowadzone są zajęcia kreatywne, rozwijające wyobraźnię. Opiekunka Punktu oraz pracownik socjalny proponują spotkania, podczas których rodzice wraz z dziećmi mogą tworzyć wspólne prace, nawiązywać relacje na płaszczyznach, które w codziennym życiu są trudne do osiągnięcia. Zajęcia takie budują wzajemne zaufanie, pokazują jak wspólnie działać, by osiągnąć porozumienie rodzic-dziecko. Wszystkie działania podejmowane w Punkcie wykraczają daleko poza utarte schematy działalności ośrodków pomocy społecznej. Dzięki temu to miejsce stało się doskonałym zapleczem dla pracowników socjalnych. – *Działający od 2012 roku Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie na dobre wpisali się w strukturę instytucji pomocowych w gminie Tłuszcz. A co tworzy niesamowitą atmosferę tego miejsca? Przede wszystkim ludzie, którzy swoją pracę traktują jak misję. Zarówno dorośli, jak i dzieci czują się tu u siebie, to jest ich miejsce tworzone z pasją i oddaniem, co przekłada się na klimat i atmosferę Punktu. Wzajemny szacunek, otwartość na dialog i zaufanie to podstawowe zasady, jakie*

obowiązują w tym miejscu. Nie do przecenienia są relacje, jakie zawiązują się dzięki współpracy Punktu z wolontariuszami – seniorami z Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Tłuszczu. Studenci UTW poświęcają swój czas, prowadząc zajęcia kulinarne czy też pomagając w odrabianiu lekcji. Budują w ten sposób most międzypokoleniowy, który w przyszłości zaowocuje wzajemnym zrozumieniem i poszanowaniem godności każdego człowieka, niezależnie od wieku – twierdzi Paweł Bednarczyk, burmistrz Tłuszcza.

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, którzy prowadzą Punkt, tłumaczą, że w placówce pomoc otrzyma każde dziecko i każdy rodzic z tej miejsko-wiejskiej małej mazowieckiej gminy. Nie ma tu świetlic ani klubów, które organizowałyby czas wolny rodzinom i oferowały pomoc specjalistów. To jedyna placówka na terenie gminy oferująca specjalistyczną i kompleksową pomoc. W 2012 roku z pomocy placówki skorzystało 105 rodzin (i niespełna setka dzieci), obecnie jest już kilkanaście razy więcej. Punkt Pomocy Dziecku i Rodzinie został utworzony w ramach projektu systemowego „Wyzwólmy w sobie energię!” realizowanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Działanie 7.1

Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

Poddziałanie 7.1.1

Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej

Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

Beneficjent: **Ośrodek Pomocy Społecznej w Tłuszczu**

Tytuł projektu: **„Wyzwólmy w sobie energię!”**

Całkowita wartość projektu: 2 547 816,76 zł

Wartość dofinansowania: 2 280 272,35 zł

PODSUMOWANIE WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI NA MAZOWSZU

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) wdrażany w latach 2007-2015 był odpowiedzią na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi postawiła odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te obejmowały: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowił także jeden z elementów systemu realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007–2013, których celem strategicznym było tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Głównym celem PO KL był wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Natomiast celami strategicznymi:

1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.
3. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.
4. Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
5. Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.
6. Wzrost spójności terytorialnej.

Cele programu zostały zdefiniowane zgodnie z zasadą podejścia strategicznego polegającą na koncentracji wsparcia na kluczowych obszarach i najważniejszych problemach wymagających interwencji w zakresie za-

trudnienia oraz podnoszenia jakości kapitału ludzkiego. Omawiany program, poprzez realizację celu ogólnego, jak również celów strategicznych, przyczynił się do urzeczywistnienia założeń odnowionej Strategii Lizbońskiej na poziomie krajowym. Zgodnie z celami w niej określonymi oraz celami polityki spójności UE, wzrost zatrudnienia poprzez rozwój kapitału ludzkiego i społecznego stanowił w latach 2007-2013 istotny czynnik przyczyniający się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wspierający wzrost konkurencyjności gospodarki. Program Operacyjny Kapitał Ludzki składał się z 9 Priorytetów, realizowanych równolegle na poziomie centralnym i regionalnym. Priorytetami realizowanymi centralnie były:

- » Priorytet I: Zatrudnienie i integracja społeczna,
- » Priorytet II: Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących,
- » Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty,
- » Priorytet IV: Szkolnictwo wyższe i nauka,
- » Priorytet V: Dobre rządzenie.
- » Priorytetami realizowanymi na szczeblu regionalnym były natomiast:
- » Priorytet VI: Rynek pracy otwarty dla wszystkich,
- » Priorytet VII: Promocja integracji społecznej,
- » Priorytet VIII: Regionalne kadry gospodarki,
- » Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Ponadto w ramach Priorytetu X Pomoc techniczna, zrealizowano działania, których celem było zapewnienie właściwego zarządzania PO KL, wdrażania oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego.

W ramach Programu ok. 60% alokowanych środków zostało przeznaczonych na wsparcie dla regionów, zaś pozostałe ok. 40% środków wdrażano sektorowo przez odpowiednie resorty. W ramach komponentu regionalnego środki zostały przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych, natomiast w ramach komponentu

centralnego środka przeznaczono przede wszystkim na wsparcie struktur i systemów.

Jak wspomniano powyżej, Priorytetami wdrażanymi regionalnie były w ramach omawianego programu Priorytety: VI, VII, VIII i IX.

Priorytet VI Rynek pracy, otwarty dla wszystkich, był ukierunkowany na podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo, będących w wieku aktywności zawodowej, w tym zwłaszcza na wczesną identyfikację potrzeb klientów instytucji rynku pracy oraz diagnozowanie możliwości ich rozwoju zawodowego, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, które odgrywały kluczową rolę w początkowym okresie pozostawania bez zatrudnienia. Istotnym elementem wsparcia w ramach Priorytetu VI było tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy. Pomoc koncentrowała się także na rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, obejmując m.in. doradztwo, szkolenia oraz usługi finansowo – prawne adresowane do osób pragnących rozpocząć własną działalność gospodarczą. W ramach omawianego Priorytetu osiągnięto następujące wartości wskaźników:

- » w projektach realizowanych w ramach Działania 6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia – udział w projektach zakończyło 4725 osób (w tym 2533 kobiety i 2192 mężczyzn), natomiast w ramach Działania 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podniesienia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich - udział w projektach ukończyło 3550 osób (w tym 2164 kobiet i 1386 mężczyzn),
- » bezwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej otrzymało 3871 osób (w tym 2042 kobiety oraz 1829 mężczyzn),
- » 158 osób skorzystało z instrumentów zwrotnych (w tym 82 kobiety i 76 mężczyzn),
- » utworzono 4045 miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- » 255 osób skorzystało z usług doradczych w ramach projektów inżynierii finansowej (w tym 133 kobiet i 122 mężczyzn),
- » 119 osób wzięło udział w szkoleniach w ramach projektów inżynierii finansowej (w tym 61 kobiet i 58 mężczyzn),
- » zrealizowano 137 projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych.

W ramach Priorytetu VII podejmowane były przede wszystkim działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rozwijania instytucji ekonomii społecznej, jako skutecznej formy integracji społeczno – zawodowej. Zgodnie ze Sprawozdaniem rocznym z realizacji Działania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 – w ramach Priorytetu VII uzyskano następujące efekty:

- » w ramach działania 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji:
 - 38 176 klientów instytucji pomocy społecznej zakończyło udział w projektach dotyczących aktywnej integracji (w tym 26 045 kobiet i 12 131 mężczyzn),
 - 41 570 klientów instytucji pomocy społecznej zostało objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (w tym 28 831 kobiet i 12 739 mężczyzn),
 - o 2 037 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, w wyniku wsparcia z EFS podniosło swoje kwalifikacje (w tym 1 915 kobiet i 122 mężczyzn),
- » w ramach działania 7.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej:
 - 18 238 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym zakończyło udział w Działaniu 7.2. (w tym 11 117 kobiet i 7 121 mężczyzn),
 - 25 instytucji wspierających ekonomię społeczną, które otrzymały wsparcie w ramach Działania 7.1., funkcjonowało co najmniej 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie,
 - 1106 podmiotów ekonomii społecznej otrzymało wsparcie z EFS za pośrednictwem instytucji wspierających ekonomię społeczną,
 - 13 223 osób otrzymało wsparcie w ramach instytucji ekonomii społecznej (w tym 8 527 kobiet i 4 696 mężczyzn),
 - dzięki wsparciu z EFS utworzono 110 podmiotów ekonomii społecznej,
- » w ramach działania 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji – zrealizowano 529 projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych,
- » w ramach działania 7.4. „Niepełnosprawni na rynku pracy – projekty konkursowe” 218 osób niepełnosprawnych zakończyło udział w projektach realizowanych w ramach tego Działania (w tym 120 kobiet i 98 mężczyzn).

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki ukierunkowany był na stymulowanie podnoszenia i aktualizacji umiejętności zawodowych (z wyłączeniem szkoleń obowiązkowych, wymaganych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (np. z zakresu BHP)) wśród osób pracujących, zwłaszcza starszych i o niskich kwalifikacjach, mające kluczowe znaczenie dla utrzymania ich aktywności na rynku pracy. W ramach omawianego Priorytetu osiągnięto następujące wskaźniki:

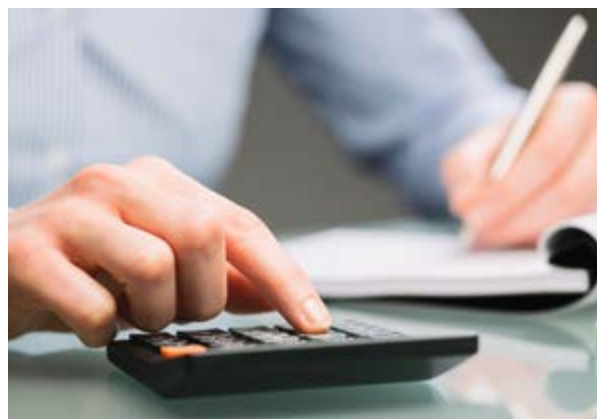
- » w ramach Działania 8.1. Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie:
 - wsparciem w zakresie projektów szkoleniowych objęto 18 354 przedsiębiorstwa,
 - 140 221 dorosłych osób pracujących zakończyło udział w projektach szkoleniowych (w tym 82 272 kobiet i 57 949 mężczyzn),
 - 35 081 pracowników o niskich kwalifikacjach zakończyło udział w projektach (w tym 16 592 kobiety i 18 489 mężczyzn),
 - pracownicy 15 743 przedsiębiorstw z województwa mazowieckiego zakończyli udział w szkoleniach,
 - 432 przedsiębiorstwom udzielono wsparcia w zakresie skutecznego zarządzania zmianą,
 - 1316 pracowników zagrożonych negatywnymi skutkami procesów restrukturyzacyjnych w przedsiębiorstwach zostało objętych działaniami szybkiego reagowania (w tym 859 kobiet i 457 mężczyzn), jednocześnie omawianymi działaniami objęto aż 1546 osób zwolnionych (w tym 988 kobiet i 558 mężczyzn),
 - utworzono 30 partnerstw (sieci współpracy) na szczeblu lokalnym i regionalnym,
 - 48 osób otrzymało jednorazowy dodatek mobilnościowy, 27 jednorazowy dodatek motywacyjny, a 975 środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
 - utworzono 975 nowych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- » w ramach Działania 8.2. Transfer wiedzy:
 - aż 693 osoby ukończyły udział w szkoleniach lub w stażach praktycznych (w tym 222 pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz 471 pracowników naukowych w przedsiębiorstwach),
 - 4933 osoby zostały objęte wsparciem z zakresu rozpoczynania własnej działalności gospodarczej typu spin off lub spin out,
 - 803 doktorantów otrzymało stypendia naukowe.

Przedmiotem finansowania w ramach Priorytetu IX były w szczególności programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych, które obejmowały m.in. dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne dla uczniów, z jednej strony stanowiące instrument wyrównywania szans edukacyjnych uczniów napotykających się z różnymi przyczynami na problemy edukacyjne, zaś z drugiej strony wzmacniające znaczenie kompetencji kluczowych w trakcie procesu nauczania. Ponadto, Priorytet IX ukierunkowany był na upowszechnienie edukacji przedszkolnej, i tym samym, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci na początkowym etapie edukacji, szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie edukacja przedszkolna jest upowszechniona w niewystarczającym zakresie. W ramach Priorytetu IX uzyskano następujące efekty:

- » w ramach Działania 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty:

- wsparcie uzyskało 841 ośrodków wychowania przedszkolnego,
- aż 27 769 dzieci w wieku 3-5 lat uczestniczyły w różnych formach edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich,
- 1950 szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne) zrealizowało projekty rozwojowe,
- 1015 szkół podstawowych zrealizowało projekty dotyczące indywidualizacji nauczania,
- 188 uczniów szkół ponadgimnazjalnych, prowadzących kształcenie ogólne odbyło staże zawodowe realizowane wśród pracodawców,
- » w ramach Działania 9.2. Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego:
 - 539 szkół i placówek kształcenia zawodowego wdrożyło programy rozwojowe,
 - 372 szkoły i placówki kształcenia zawodowego współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych,
 - 16 893 uczniów w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe zakończyło udział w stażach i praktykach,
- » w ramach Działania 9.4. Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty - 16 080 nauczycieli uczestniczyło w doskonaleniu zawodowym w krótkich formach,
- » w ramach Działania 9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich - zorganizowano 1052 oddolnych inicjatyw społecznych,
- » w ramach Działania 9.6. Upowszechnienie uczenia się dorosłych:
 - 10 626 osób dorosłych w wieku 25-64 lat uczestniczyło w kształceniu ustawicznym w zakresie form szkolnych, języków obcych, ICT, czy też kwalifikacyjnych kursów zawodowych,
 - z doradztwa edukacyjnego skorzystały 374 osoby.

W latach 2007-2015 w ramach komponentu regionalnego PO KL w województwie mazowieckim podpisano aż 4904 umowy o dofinansowanie na kwotę ponad 3 mld złotych. W większości działań współfinansowanych w ramach ww. Priorytetów osiągnięto satysfakcjonujący poziom efektów realizacji projektów – niejednokrotnie wartość zaplanowanych wskaźników przekraczała 100% wartości docelowej. Świadczy to o efektywności wydatkowania środków. Program Operacyjny Kapitał Ludzki przyczynił się do zmniejszenia poziomu bezrobocia na Mazowszu, likwidacji wielu barier w dostępie do edukacji, uelastycznienia rynku pracy i poprawy jakości kapitału ludzkiego.

UPROSZCZONE ZASADY FINANSOWANIA - KWOTY RYCZAŁTOWE I KOSZTY JEDNOSTKOWE

CO TO SĄ UPROSZCZONE METODY ROZLICZANIA WYDATKÓW?

Uproszczone metody rozliczania wydatków to taka forma zaplanowanych i ponoszonych w projekcie kosztów, których rozliczenie co do zasady nie wymaga od Beneficjenta przedstawiania dokumentów księgowych, lecz ich weryfikacja następuje na podstawie dokumentów dotyczących realizacji zadań merytorycznych potwierdzających zgodność dostarczonych produktów lub zrealizowanych usług/działań z założeniami określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu.

Zgodnie z wytycznymi krajowymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz ich uszczegółowieniem ujętym w *Zasadach kwalifikowalności wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020*, do uproszczonych metod rozliczania wydatków zalicza się: **stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe, w tym ryczałtowe koszty pośrednie**. Metody te mają zastosowanie wyłącznie w przypadku rozliczania dotacji i pomocy zwrotnej.

STAWKI JEDNOSTKOWE.

Stawki jednostkowe, to stawki rozliczane ryczałem, ustalone dla danego towaru lub usługi, wyliczone na podstawie standardowych, obowiązujących w kraju taryf, których szczegółowy zakres oraz cenę określono w wytycznych krajowych, innych wytycznych horyzontalnych lub aktach delegowanych Komisji Europejskiej. Stawki jednostkowe mogą dotyczyć różnych rodzajów kosztów związanych z realizacją projektu, jednak ich rodzaj i kwota, jak również sposób potwierdzania poniesienia wydatków z zastosowaniem stawek jednostkowych, są zawsze precyzyjnie

określone w regulaminie konkursu dla każdego naboru lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym.

Do stawek jednostkowych zaliczamy również **godzinową stawkę wynagrodzenia personelu projektu**, na podstawie której możemy określić i rozliczyć koszt wynagrodzenia pracowników projektu zatrudnionych bezpośrednio do realizacji działań/zadań projektowych. Godzinowa stawka wynagrodzenia personelu nie dotyczy osób zatrudnionych w projekcie w ramach kosztów pośrednich (np. zespołu zarządzającego).

Podstawą obliczenia stawki godzinowej są zawsze ostatnie roczne udokumentowane koszty brutto (wraz z odpłatnymi kosztami pracy, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne) zatrudnienia danej osoby przez pracodawcę. W przypadku osób nowozatrudnionych, co do zasady przyjmuje się uśrednione ostatnie roczne udokumentowane koszty zatrudnienia brutto pracowników jednostki na takim samym lub zbliżonym stanowisku służbowym (wykonujących zadania o zbliżonym charakterze i zakresie obowiązków). Przy obliczaniu godzinowej stawki wynagrodzenia, należy ww. roczne koszty zatrudnienia podzielić przez standardową roczną liczbę efektywnych godzin pracy, tj.: 1720 h. Ponieważ standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy została pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy, rozliczenie kosztów wynagrodzeń w projekcie następuje według ustalonej stawki godzinowej, w zależności od faktycznie przepracowanych w projekcie godzin. A zatem, jeśli decydujemy się na uwzględnienie w projekcie rozliczenia wynagrodzeń na podstawie godzinowej stawki wynagrodzenia personelu projektu, pełne wynagrodzenie pracownika w projekcie będzie równało się obliczonej zgodnie z wytycznymi stawce pomnożonej przez liczbę godzin przepracowanych na rzecz projektu.

Jeśli regulamin konkursu dopuszcza taką możliwość, stawka jednostkowa może być określana przez beneficjenta, a następnie uzgodniona na etapie zatwierdzania wniosku o dofinansowanie projektu, dotyczy to w szczególności godzinowej stawki wynagrodzenia personelu projektu.

KWOTY RYCZAŁTOWE.

Kwota ryczałtowa, to określona w umowie o dofinansowanie kwota za wykonanie określonego w projekcie zadania lub zadań. Kwota ryczałtowa stanowi sumę wszystkich wydatków niezbędnych do wykonania danego zadania lub zadań zaplanowanych w projekcie i jest zawsze planowana na etapie tworzenia wniosku o dofinansowanie, a następnie ostatecznie uzgodniona na etapie jego zatwierdzania. Wydatki rozliczane kwotami ryczałtowymi w budżecie projektu ujmuje się w analogiczny sposób jak wydatki rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków. Przy stosowaniu kwot ryczałtowych we wniosku o dofinansowanie należy wskazać i uzasadnić każdy wydatek wchodzący w skład określonej kwoty ryczałtowej (dotyczącej określonego zadania). Tak skonstruowany budżet podlega ocenie na

etapie prac Komisji Oceny Projektów pod kątem racjonalności. Różnica pojawia się na etapie rozliczenia wydatków. Zgodnie z Wytycznymi beneficjent nie ma obowiązku, w ramach projektu, gromadzenia ani opisywania dokumentów księgowych potwierdzających poniesienie wydatków, które zostały objęte metodą uproszczoną. W zamian za to, w umowie o dofinansowanie, beneficjent zobowiązany jest do przedstawienia dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu, która będzie podstawą rozliczenia kwot ryczałtowych. We wniosku o płatność Beneficjent wykazuje określoną kwotę ryczałtową, zgodnie z zaakceptowanym wnioskiem o dofinansowanie projektu, a rozliczenie wydatków uzależnione jest od zrealizowania danego działania.

W projektach, w których wartość środków publicznych nie przekracza wyrażonej w polskich złotych równowartości kwoty 100 000 EUR, (przeliczonej na złotówki z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu z dnia ogłoszenia konkursu w przypadku projektów konkursowych lub ogłoszenia naboru projektów pozakonkursowych) **stosowanie uproszczonych metod rozliczenia wydatków w oparciu o kwoty ryczałtowe jest obowiązkowe.**

STAWKI RYCZAŁTOWE.

Stawki ryczałtowe, stanowią określony procent jednej lub kilku kategorii kosztów w projekcie. Najbardziej typowym przykładem stawki ryczałtowej są koszty pośrednie. W przypadku, gdy realizacja projektu prowadzi do ich powstania, mogą być one obliczone według stawki ryczałtowej do 25% kosztów bezpośrednich (kwalifikowalnych!) projektu, lub według stawki ryczałtowej w wysokości do 15% bezpośrednich kwalifikowalnych kosztów związanych z zaangażowaniem personelu projektu – bez konieczności udokumentowania jej wyliczenia.

Rozliczane ryczałem, koszty pośrednie, to koszty niezbędne do realizacji projektu, ale niedotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu (określamy je, jako koszty administracyjne) W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego koszty pośrednie rozliczane są na podstawie konkretnych stawek ryczałtowych, których wartość procentowa uzależniona jest od wartości projektu (25 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln złotych włącznie, 20 % – powyżej 1 mln do 2 mln, 15% – powyżej 2 mln do 5 mln. i 10 % – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln złotych).

Wyjątek stanowią projekty realizowane przez instytucje, które pełnią funkcje w systemie wdrażania programów współfinansowanych z EFS (Instytucje Zarządzające i Pośredniczące) oraz projekty pozakonkursowe realizowane przez innych beneficjentów. W tych przypadkach koszty pośrednie są kwalifikowalne w wysokości połowy ww. stawek, przy czym, w przypadku projektów pozakonkursowych o charakterze wdrożeniowym, Instytucja Zarządzająca może podjąć decyzję o zastosowaniu stawek pełnych.

Innym wyjątkiem są projekty realizowane na podstawie Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju finansowane ze środków Funduszu Pracy, w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. W tym przypadku katalog kosztów pośrednich określony został w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), a stawka ryczałtowa kosztów

pośrednich określana przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie nie może przekroczyć poziomu wskazanego w tej ustawie.

Co więcej, podstawa wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych stawką ryczałtową ulega pomniejszeniu (poprzez pomniejszenie wartości kosztów bezpośrednich) o wartość stawek jednostkowych, w przypadku uwzględnienia ich w projekcie i o ile uwzględniają one koszty pośrednie, a także w przypadku realizowania projektów ponadnarodowych, o wartość wydatków poniesionych przez partnerów ponadnarodowych.

W przypadku rozliczania projektu za pomocą kwot ryczałtowych, koszty pośrednie są kalkulowane i rozliczane jak w przypadku projektów rozliczanych na podstawie wydatków faktycznie poniesionych.

JAK WYLICZYĆ WYDATKI ROZLICZANE NA PODSTAWIE UPROSZCZONYCH METOD?

Ponieważ każda z wymienionych powyżej uproszczonych metod rozliczania wydatków dotyczy różnych kosztów projektowych, do każdej z nich będziemy stosować inne metody ich wyliczania, jednak zawsze należy podejść do tego z należytą starannością i w oparciu o jedną z określonych w Wytycznych metod.

W przypadku stawek jednostkowych i stawek ryczałtowych metoda ich wyliczania i/lub same stawki są określone w dokumentach odnoszących się do danego funduszu. Kwoty ryczałtowe najczęściej określamy w oparciu o sprawiedliwą, rzetelną i możliwą do zweryfikowania kalkulację dokonaną na podstawie obiektywnych danych lub na podstawie zweryfikowanych danych historycznych beneficjenta (np. na podstawie wcześniej rozliczanych projektów lub wydatków ponoszonych przez beneficjenta za tożsame zadania) lub w drodze zastosowania praktyki księgowej standardowo stosowanej przez danego beneficjenta.

Kwoty ryczałtowe i stawki jednostkowe mogą podlegać indeksacji (tj. ponownemu przeliczeniu ich wartości) przez Instytucję Zarządzającą pod kątem dostosowania do poziomu kosztów cen rynkowych danej usługi lub towaru, w oparciu o wskaźniki makroekonomiczne. Indeksacja nie dotyczy już zawartych umów o dofinansowanie projektu.

KIEDY STOSUJEMY METODY UPROSZCZONE?

Zawsze, kiedy beneficjent jest do tego zobligowany zapisami w Wytycznych i regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym. Jeżeli część działań/zadań projektu realizowanych jest z zastosowaniem trybu o udzielenie zamówienia publicznego, a pozostałe działania są realizowane innym trybem, wówczas w ramach projektu mogą być stosowane uproszczone metody rozliczania wydatków. Jednak w przypadku, gdy wszystkie działania/zadania projektu są realizowane w ramach postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w tym zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych lub zasadą konkurencyjności, działania/zadania te rozliczać można wyłącznie na podstawie wydatków faktycznie ponoszonych.

Co do zasady, do wydatków rozliczanych uproszczoną metodą (stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe, stawki ryczałtowe) nie jest konieczne stosowanie zasady konkurencyjności, z zastrzeżeniem, iż instytucje zobligowane do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo

zamówień publicznych, w przypadku udzielania zamówień publicznych powinny stosować przedmiotowe przepisy bez względu na sposób rozliczania wydatków w projekcie.

Dopuszczalne jest przy rozliczaniu wydatków łączenie różnych uproszczonych metod w jednym projekcie, jednak wyłącznie w sytuacji, gdy każda z przyjętych metod dotyczy innych kosztów. Podobnie w przypadku łączenia wydatków rozliczanych za pomocą różnych uproszczonych metod z wydatkami, które zostały faktycznie poniesione. Co do zasady, można je łączyć jednak wyłącznie w przypadku, gdy dotyczą one innych kosztów oraz nie zachodzi sytuacja podwójnego finansowania wydatku.

W sytuacjach, w których stosowanie uproszczonych metod rozliczania wydatków nie jest obligatoryjne tylko opcjonalne, a Beneficjent decyduje się na taką formę rozliczania wydatków, należy pamiętać, że **od momentu zawarcia umowy o dofinansowanie nie ma możliwości zmiany sposobu rozliczania wydatków z uproszczonej metody na rozliczenie na podstawie faktycznie poniesionych kosztów i odwrotnie**. Ponadto nie jest możliwa zmiana jednej metody uproszczonej na inną.

Metoda wyliczenia kosztów planowanych do poniesienia na podstawie metod uproszczonych określona przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie projektu musi być zawsze spójna z zapisami Wytucznych krajowych, regionalnych oraz regulaminem konkursu.

WERYFIKACJA WYDATKÓW ROZLICZANYCH W SPOSÓB UPROSZCZONY.

Ponieważ koszty rozliczane w sposób uproszczony są traktowane jako **wydatki poniesione**, nie ma obowiązku w ramach projektu zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia ich poniesienia.

Niemniej jednak, właściwa instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu zobowiązuje w niej beneficjenta do przedstawienia dokumentacji stanowiącej potwierdzenie zrealizowania zadań merytorycznych, w ramach których koszty niezbędne do ich osiągnięcia zostały zaplanowane do rozliczenia metodami uproszczonymi. Szczegółowe warunki rozliczania kosztów na podstawie metod uproszczonych zawsze określa umowa o dofinansowanie.

W przypadku stawek jednostkowych oraz kwot ryczałtowych dokumentacja projektowa musi potwierdzać osiągnięcie rezultatów, wykonania produktów lub zrealizowania działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. W przypadku stawek ryczałtowych – musi potwierdzać rozliczenie kosztów będących podstawą do rozliczenia stawek ryczałtowych.

Weryfikacja wydatków zadeklarowanych do rozliczenia na podstawie metod uproszczonych dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki, przy czym w przypadku stawek jednostkowych, rozliczenie następuje według ustalonej stawki w zależności od faktycznie wykonanej ilości produktów/usług w ramach danego projektu, lub przepracowanych godzin w przypadku stawki godzinowej. W przypadku rozliczania wynagrodzenia personelu wykazywanego na podstawie stawki godzinowej, sprawdzeniu będzie podlegać prawidłowość jej wyliczenia oraz dokumenty potwierdzające liczbę faktycznie przepracowanych przez pracownika godzin pracy na rzecz projektu.

W przypadku kwot ryczałtowych, weryfikacja wydatków polega na sprawdzeniu czy działania zadeklarowane przez beneficjenta zostały zrealizowane, a zakładane wskaźniki produktu lub rezultatu bezpośredniego osiągnięte. Rozliczenie, co do zasady, jest uzależnione od zrealizowania danego działania, ale może być również dokonywane w etapach w zależności od zapisów w umowie i wniosku o dofinansowanie.

W przypadku stawek ryczałtowych, weryfikacja polega na sprawdzeniu, czy beneficjent prawidłowo zastosował określoną wysokość stawki ryczałtowej oraz czy prawidłowo wyliczył kwotę wydatków będących podstawą wyliczenia stawek ryczałtowych. Rozliczenie następuje w oparciu o ustaloną podstawę, kategorię kosztów (np. koszty bezpośrednie). Wskaźnik podlega weryfikacji zarówno na etapie oceny wniosku o dofinansowanie, jak i końcowego rozliczenia projektu. Na wysokość stawki ryczałtowej mają wpływ nie tylko właściwe koszty wykazane we wnioskach o płatność, lecz również wszelkiego rodzaju pomniejszenia, które są dokonywane w ramach projektu (np. w związku z szacunkowym budżetem lub korektami finansowymi).

CO W SYTUACJI, GDY NIE ZREALIZUJEMY DZIAŁAŃ ZAŁOŻONYCH WE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU?

W przypadku stawek jednostkowych, za niezrealizowane lub niewłaściwie zrealizowane usługi zapłata nie następuje. W przypadku niezrealizowania wskaźników produktu lub rezultatu bezpośredniego objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną.

Właściwa instytucja będąca stroną umowy może weryfikować realizację działań i osiągnięcie wskaźników produktu lub rezultatu bezpośredniego w ramach projektu podczas kontroli na miejscu lub wizyty monitoringowej.

Państwa uwadze polecamy również dokument wydany przez Komisję Europejską pn. „Wytuczne dotyczące form kosztów uproszczonych”, którego celem jest dostarczenie wskázówek technicznych dotyczących kosztów uproszczonych mających zastosowanie do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz udostępnienie najlepszych praktyk - http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/simpl_cost_pl.pdf.

MODELOWE PARTNERSTWO W PROJEKTACH WSPÓŁFINANSOWANYCH Z FUNDUSZY EUROPEJSKICH

Koncepcja tworzenia partnerstwa projektowego pojawiła się w Polsce wraz z projektami finansowanymi ze środków Unii Europejskiej. Realizacja projektów we współpracy zorganizowanych podmiotów zobowiązujących się do wypracowania wspólnej strategii rozwiązania problemu niesie ze sobą poprawę efektywności i skuteczności finansowych instrumentów polityki strukturalnej realizowanej przez Unię Europejską.

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju definiuje partnerstwo, jako wspólną realizację projektów europejskich przez „podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe (...), na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów”.

Opracowany na poziomie krajowym, na potrzeby nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej, dokument pn. „Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020”, jasno i precyzyjnie definiuje pojęcie partnerstwa oraz określa realizację zasady partnerstwa. Zgodnie z ww. dokumentem partnerstwem jest „celowy proces, w którym biorą udział instytucje uczestniczące w realizacji PO na lata 2014-2020 na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym oraz partnerzy, na wszystkich etapach realizacji polityki spójności UE, tj. programowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji”.

Realizacja projektu w partnerstwie oprócz ujęcia danych (tj. nazwy, statusu prawnego i adresu siedziby) we wniosku o dofinansowanie wszystkich Partnerów projektu, wymaga także dokładnego określenia zadań, jakie Partnerzy będą wykonywać w okresie realizacji projek-

tu, a które są odzwierciedleniem w budżecie projektu. Uczestnictwo Partnerów na każdym etapie realizacji projektu, wiąże się z koniecznością ścisłej współpracy zespołu projektowego. Dzięki temu decyzje o zasadniczych kwestiach dotyczących realizacji projektu są podejmowane w demokratyczny sposób. Do członków zespołu należy m.in. bieżąca weryfikacja postępu realizacji projektu, zgodności przedsięwzięcia z przyjętymi celami oraz utrzymanie założonych ram w zakresie budżetu projektu i przyjętego harmonogramu realizacji poszczególnych działań. Powszechną praktyką stosowaną w ramach realizacji projektów partnerskich są spotkania zespołu projektowego, które mają na celu efektywne zarządzanie projektem poprzez zatwierdzanie, a także wprowadzanie zmian przyczyniających się do osiągnięcia założonych rezultatów.

Partnerstwa projektowego nie należy mylić z przekazaniem realizacji zadań merytorycznych podmiotom zewnętrznym lub zakupem usług w ramach danego przedsięwzięcia. Istota partnerstwa nie daje nam również możliwości zlecenia zadań pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w realizację projektu. Powinniśmy, zatem pamiętać, iż jako Partner projektu nie możemy

wystąpić z ofertą w ramach ogłoszonego zapytania ofertowego na realizację zadań bądź zakup usług.

Podmioty zainteresowane współpracą - podpisują porozumienie lub umowę o partnerstwie przed podpisaniem przez wnioskodawcę umowy o dofinansowanie projektu. Podkreślić należy fakt, iż partnerstwa mogą być tworzone w zakresie ściśle określonym przez Instytucję ogłaszającą konkurs. Efektywne funkcjonowanie partnerstwa zależy m.in. od treści porozumienia czy też umowy o partnerstwie. Zapisy konkretnych, a nie tylko deklaracji współpracy, to podstawa sukcesu.

Poza podstawowymi elementami, jakimi są m.in. cel partnerstwa, okres realizacji projektu – porozumienie lub umowa o partnerstwie określają w szczególności:

- przedmiot porozumienia lub umowy (tytuł projektu, nazwa Programu Operacyjnego, w ramach którego projekt będzie realizowany, nr działania/poddziałania, źródła finansowania projektu);
- prawa i obowiązki stron (zakres współpracy w ramach realizacji projektu);
- zakres i formę udziału poszczególnych Partnerów w projekcie;
- Partnera wiodącego (tzw. Lidera projektu) uprawnionego do reprezentowania pozostałych Partnerów projektu;
- sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych Partnerów, umożliwiające określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z Partnerów;
- sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy.

Zgodnie z umową o dofinansowanie projektu, Lider, jako strona umowy, odpowiedzialny jest za prawidłową realizację całego przedsięwzięcia oraz prawidłowe wykorzystanie przyznanej dotacji. Oprócz odpowiedzialności Lidera, na powodzenie projektu składa się również zaangażowanie każdego z Partnerów. Porozumienie lub umowa powinna zawierać sposób egzekwowania przez wnioskodawcę (Lidera) od Partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu ewentualnego nieosiągnięcia założeń projektu z winy Partnera, jak również wszelkich działań statkujących niekwalifikowalnością wydatków.

Decydując się na stworzenie partnerstwa, pamiętać należy o odpowiednim doborze jego członków oraz o obowiązku wypracowania wspólnej koncepcji działania na rzecz realizacji planowanego przedsięwzięcia.

Zgodnie z art. 33 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146), oraz zapisami regulaminu każdego z ogłaszanych konkursów, porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Dotyczy to zarówno relacji między Liderem a Partnerami, jak i między Partnerami, niezależnie od tego, czy są to Partnerzy krajowi, czy ponadnarodowi. Podmioty powiązane to takie podmioty, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki;
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Za powiązania osobowe należy uznać również różne relacje o charakterze rodzinnym (małżeństwo oraz pokrewieństwo lub powinowactwo do drugiego stopnia), majątkowym lub wynikające ze stosunku pracy, które występują między osobami fizycznymi w kontekście ich aktywności ekonomicznej.

Podstawą sukcesu w projekcie jest dobrze dobrany i zgrany zespół, składający się z osób o doskonałych predyspozycjach interpersonalnych, cieszący się uczciwością, zdolnością analitycznego myślenia, a przede wszystkim zaangażowaniem w realizowanie powierzonych zadań. Chcąc uniknąć kłopotów na poziomie wykonawczym, warto podjąć kroki zmierzające zawiązaniu partnerstwa odpowiednio wcześniej, co pozwoli nam na zidentyfikowanie wzajemnych oczekiwań, stylu pracy oraz posiadanych kompetencji.

Na etapie tworzenia struktury partnerstwa należy kierować się następującymi zasadami:

- cel projektu powinien jednoczyć partnerstwo;
- tworzona struktura powinna mieć na względzie charakter działań, które będą podejmowane w ramach realizacji projektu;
- wygenerowanie wspólnej koncepcji przedsięwzięcia, zmierzającej do realizacji założonego celu, jak i wykazanie skuteczności działań partnerów za pomocą wypracowania dobrych praktyk powinno stanowić efekt budowy partnerstwa;
- wypracowana koncepcja powinna obejmować zarówno harmonogram realizacji, który uwzględni działania wszystkich Partnerów, jak i zakładane rezultaty projektu, a także szczegółowy plan finansowy poszczególnych etapów wdrażania projektu (w podziale na wydatki wszystkich uczestników partnerstwa).

Faktem niekwestionowanym jest, iż podjęcie realizacji projektu w partnerstwie daje szansę na doznanie nowych doświadczeń. Pojawia się konieczność zainteresowania Partnerem z perspektywy współpracy, a nie konkurencyjności. W obszarze realizowanego przedsięwzięcia, zainicjowane partnerstwo wymusza podjęcie odpowiedzialności nie tylko za własny rozwój, ale również za rozwój podmiotu współzaangażowanego. Odpowiedni dobór Partnera przynosi długotrwałe korzyści, a wzajemna wymiana doświadczeń może stanowić antidotum na pojawianie się ewentualnych problemów podczas realizacji projektu.

BLITZGROW, CZYLI JAK BŁYSKAWICZNIE ROZWINĄĆ SIĘ W BIZNESIE

Dzięki wsparciu unijnych środków na Mazowszu powstają projekty innowacyjne oferujące nowe modele zachowań oraz narzędzi rozwiązujących problemy gospodarcze. Takie, jak projekt „BlitzGrow – innowacyjna metoda wdrożenia idei flexicurity w przedsiębiorstwie” zrealizowany przez BlitzProject Group Tomasz Byzia w partnerstwie z Success By Design of N.E. i Premium Technology Polska Sp. z o.o.

Każda firma ma własną kulturę organizacyjną – zauważają autorzy projektu – jednak nie każda z nich sprzyja budowaniu pozycji rynkowej i rozwojowi firmy. W projekcie chodziło o to, by dać narzędzia do zbudowania takiej właśnie prorozwojowej kultury.

Podejście twórców BlitzGrow burzy tradycyjne mechanizmy funkcjonowania firm, w których od pracy koncepcyjnej w firmie są szefowie, a pracownicy mają przypisane role wykonawców. Hierarchizacja tworzy dystans między szefami i pracownikami, przyczyniając się do słabej komunikacji obu stron. Zarząd firmy ma zwykle narzędzia do przekazywania informacji, ale nie gwarantuje to wcale, że jest ona jasna i zrozumiała i akceptowalna dla podwładnych. Komunikacja w drugą stronę wygląda jeszcze gorzej. Trudno w takich realiach budować sprawny organizm na zmiennym i konkurencyjnym rynku.

Zmiany w firmach polegają zwykle na tworzeniu odgórnych koncepcji funkcjonowania, których pracownicy nie rozumieją, inwestowaniu w pracowników przez szkolenia nie do zastosowania w istniejących warunkach albo działania punktowe wyłącznie tam, gdzie pojawia się problem. Kiedy zmiany mają być lekarstwem na kryzys przedsiębiorstwa, takie leczenie tylko go pogłębia. A to już równia pochyła.

Dlatego BlitzGrow burzy ten porządek, miesza role, spłaszcza pionową strukturę przedsiębiorstw, by zaangażować i wykorzystać potencjał, wiedzę i doświadczenie wszystkich pracowników. Wszystkich też czyni kreatorami zmian i znacznie bardziej demokratycznie obdziela poczuciem odpowiedzialności za losy firmy. Ta metoda wprowadza rozwijające się z powodzeniem w życiu społecznym zasady partycypacji do świata biznesu. Musi się jednak diametralnie zmienić podejście wszystkich ludzi do własnego sposobu funkcjonowania w przedsiębiorstwie. Prezesi muszą dopuścić do głosu pracowników, delegować sporą część kompetencji, wspierać, także finansowo, najlepsze pomysły. Pracownicy, z kolei, muszą wyjść z roli „wykonawców woli” i zaangażować się w rozwój przedsiębiorstwa. Odważyć się mówić głośno, co myślą, jakie mają pomysły, wyrażać krytyczne uwagi. Przestać bać się zmian, odpowiedzialności i ryzyka. Tak spośród szarych myszek wyłaniają się liderzy zmian.

Jak to zrobić? BlitzGrow stawia na poczucie własnej wartości jako podstawowej cechy, od której zależy sposób funkcjonowania w życiu. Diagnostyka predyspozycji kadry i wiedzę tę wykorzystuje w praktyce. Pracownicy, którzy otrzymają „skrojone” dla siebie role, czują się

pewniej i bezpieczniej. Ich poczucie pewności wzmacniają dodatkowo szkolenia, rozwijające osobowość uczestników i osuwające z typowymi sytuacjami w pracy, np. konfliktowymi.

Użyty w nazwie projektu termin flexicurity to połączenie dwóch słów: flexibility (elastyczność) oraz security (bezpieczeństwo). Głównym założeniem takiego modelu rynku pracy jest łączenie elastyczności zatrudnienia z bezpieczeństwem i stabilizacją zawodową. – wyjaśniają twórcy projektu. Oznacza on wyposażanie pracowników w umiejętności rozwijania życia zawodowego i znalezienia nowej pracy w razie utraty poprzedniej, a także bezpieczeństwo socjalne w postaci rozbudowanego systemu zabezpieczeń socjalnych. Pracodawcom natomiast, pozwala na elastyczne zarządzanie zasobami ludzkimi, w tym warunkami zatrudnienia, wynagradzania i rozliczania czasu pracy.

Aby wdrażać w przedsiębiorstwach model flexicurity, niezbędne jest zastosowanie Growingu (pojęcie wprowadzone przez twórców programu), czyli budowania wartości organizacji poprzez inwestycje w kapitał ludzki, stawiające na pierwszym miejscu nie kapitał finansowy, ale intelektualny. Tę wartość tworzą pracownicy firmy poprzez swoją wiedzę, umiejętności, zdolność przystosowania się do zmiennych warunków panujących na rynku. Właśnie poprzez pryzmat Growingu skonstruowana została metoda BlitzGrow, pozwalająca na budowanie współpracy pracodawców i pracowników, których cele (nie tylko zawodowe, ale również życiowe) stają się zbieżne.

Jeżeli wszyscy uczestniczą w opracowaniu strategii zmian, zgłaszają pomysły z realną szansą na ich uwzględnienie, a potem uczestniczą aktywnie we wdrażaniu zmian to, po pierwsze: zyskują poczucie, że są ważni, a po drugie: o własne koncepcyjne dziecko dbają. I dlatego ta metoda jest silnym „wyzwalaczem przedsiębiorczości”. Co więcej, nabycie powyższych umiejętności trwale zmienia człowieka - staje się bardziej aktywny i w pracy, i w życiu prywatnym. Zmiana, poszukiwanie zatrudnienia także zyskują nowy wymiar.

BlitzGrow daje narzędzia do dokonania tych wszystkich zmian, a unijny projekt pozwolił go przetestować, doprecyzować i ubrać w formę gotowego produktu.

U jego podstaw legły zasady amerykańskiego programu ARMO (Always Rich Mindset Optimization), innowacyjnej koncepcji transformacji dla liderów i korporacji, sprawdzonej i cieszącej się uznaniem na świecie, szczególnie w sektorze mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

W pierwszej kolejności rolą realizatorów projektu było sprawdzenie, czy ARMO został odpowiednio zaadaptowany, by mieścić się w granicach akceptacji użytkowników programu.

Po potwierdzeniu jej użyteczności na polskim gruncie twórcy programu przeprowadzili testowe wdrożenie w 7 firmach różnych wielkości.

Ponieważ, jako się rzekło, przyjęta metoda BlitzGrow oparta została na podejściu holistycznym, angażującym wszystkich pracowników firm łącznie z kadrą zarządzającą, na etapie diagnozy badaniu poddane zostały kompetencje wzrostowe (potencjał rozwojowy) zarówno na szczeblu indywidualnym, jak i organizacyjnym.

Do oceny kompetencji wzrostowych na szczeblu indywidualnym zaliczono poczucie własnej wartości – także finansowej, myślenie krytyczne, innowacyjność, współpracę, podejście do zmian oraz orientację na rezultaty. Takie cechy pracowników, zarówno w sytuacjach zawodowych, jak i prywatnych, badano na etapie diagnozy poprzez ankietę samooceny.

Badanie kompetencji wzrostowych organizacji przeprowadzone zostało przy pomocy ankiety HPO (ang. High Performance Organization), określającej stopień efektywności organizacyjnej i biznesowej przedsiębiorstwa, w tym m.in. jakość zarządzania, otwartość i orientację na działanie, stałe doskonalenie. Na etapie diagnozy badany był nie tylko poziom, ale także zdolność do budowania organizacji wysokowydajnej.

Diagnoza ujawniła, oprócz mocnych stron, także czynniki ograniczające efektywność przedsiębiorstwa i spowalniających jego rozwój w obszarze sposobu zarządzania firmą, zasobami ludzkimi, zespołem oraz kompetencji menadżerskich kadry zarządzającej. Na tej podstawie podzielona na zespoły załogi przedsiębiorstw biorących udział w testach opracowały przy wsparciu konsultantów mini programy zmian. W metodzie chodzi bowiem o bezpieczne poruszanie się drobnymi kroczkami i możliwość regulacji tempa zmian w zależności od zmieniającej się sytuacji, np. finansowej, kadrowej. Tak działa flexibility.

Następnym etapem była transformacja, czyli realizacja szkoleń i działań rozwojowych dla pracowników oraz wprowadzanie zmian organizacyjnych. Wdrożono projekty zmian organizacyjnych, przeprowadzono coaching indywidualny, szkolenia Growingowe i fakultatywne, uruchomiono doradztwo prawa pracy. Uczestnicy otrzymali także dostęp do innowacyjnych narzędzi: portalu e-learningowego ze szkoleniami i aplikacji mobilnej udostępniającej ankietę i materiały pogłębiające szkolenia Growingowe.

Transformacja przedsiębiorstwa podlegała cyklicznej ocenie postępów przy pomocy tych samych narzędzi diagnostycznych, szablonów i wzorów, które wykorzystane zostały na etapie diagnozy. Tymi samymi narzędziami dokonano oceny rezultatów przeprowadzonych zmian.

Produktem finalnym BlitzGrow są narzędzia metodyczne: podręcznik transformacji, rekomendacje w zakresie warunków zatrudniania, szkolenia, kryteria certyfikacji konsultantów, przewodnik po rozwiązaniu i jego adaptacyjności do różnych grup docelowych. Wszystkie produkty udostępniono na dedykowanym portalu www.blitzgrow.pl.

Metoda BlitzGrow ma również zastosowanie w procesie rekrutacji pracowników, jako narzędzie samodoskonalenia się i wsparcia pracowników. Dzięki elastyczności wypracowanych rezultatów można stosować ją z powodzeniem także wobec młodych pracowników, niegotowych do rezygnacji ze swoich prywatnych planów z powodu zobowiązań zawodowych. Elastyczny czas pracy i zasady wynagradzania pozwalają to pogodzić.

Co dalej z metodą BlitzGrow? - *Od chwili powstania prezentujemy i promujemy nasz program wśród przedsiębiorców – wyjaśnia Katarzyna Byzia, specjalista ds. transformacji organizacji, członek Rady Programowej Projektu – Duże nadzieje w jego kontynuacji wiążemy z perspektywą unijną 2014-2020. Do tej pory mamy już złożone 22 projekty na terenie całego kraju, które pozwolą wykorzystywać ten projekt (i wypracowane narzędzia) oraz na jego bazie tworzyć nowe we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, uczelniami wyższymi i stowarzyszeniami. Chcemy wesprzeć doradztwo zawodowe. Bazując na narzędziach BlitzGrow stworzymy instrumenty do badania predyspozycji i kompetencji wzrostowych uczniów i studentów i pomagać im – zwłaszcza uczniom – w wyborze drogi dalszego kształcenia w oparciu posiadany kapitał osobisty. Te narzędzia odpowiednio zmodyfikowane będą też służyć osobom dotkniętym bezrobociem. Krótko mówiąc: chcemy rozszerzyć zasięg działania BlitzGrow na kolejne obszary i już teraz się do tego przygotowujemy.*

Metoda Blitzgrow ma szansę rosnąć dalej (nazwa zobowiązuje!), dostarczając użytecznych narzędzi nie tylko obecnym uczestnikom rynku pracy, ale także osobom, które dopiero na niego wejdą a także tym, które poza ten rynek wypadły wbrew woli.

Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie

Poddziałanie 8.1.1

Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw

Tytuł projektu: **„BlitzGrow – innowacyjna metoda wdrożenia idei flexicurity w przedsiębiorstwie”**

Beneficjent: **BlitzProject Group Tomasz Byzia**

Całkowita wartość projektu: 1 931 820,80 zł

Wartość dofinansowania: 1 931 820,80 zł

PIĄTKA Z POLSKIEGO, MATEMATYKI I PRZEDMIOTÓW ZAWODOWYCH TO ZA MAŁO

Od kiedy przed paru laty doceniono na powrót znaczenie kształcenia zawodowego dla funkcjonowania i rozwoju gospodarki, uwaga jednostek i instytucji, którym merytorycznie podlega szkolnictwo zawodowe, skupiła się na reformie programów edukacyjnych. Jak się jednak okazuje, efekty na miarę oczekiwań gwarantuje współdziałanie wielu podmiotów: organizacji pozarządowych, ośrodków badawczych, zagranicznych partnerów oraz wsparcie z unijnych funduszy. Prawdziwość tej tezy dowodzi projekt innowacyjny „Myśleć, pracować, współpracować; kompetencje społeczne na rynku pracy”, będący wspólnym przedsięwzięciem Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży, firmy badawczej Agrotec oraz angielskiego City of Sunderland College. Potwierdza ją również projekt pn. „Trening kompetencji ekonomicznych, finansowych i obywatelskich - propozycja dla edukacji zawodowej” - zrealizowany przez Fundację i wspomnianego partnera angielskiego.

Największą zmianę w ostatnich latach wprowadziła reforma kształcenia zawodowego i ustawicznego Ministerstwa Edukacji Narodowej, poprzedzona m.in. raportem Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej z 2010 roku. „Badanie kwalifikacji i kompetencji oczekiwanych przez pracodawców od absolwentów kształcenia zawodowego” wskazywało, że kształcenie zawodowe jest niedostosowane do potrzeb rynku pracy, a oferta edukacyjna szkół kształcenia zawodowego jest nieatrakcyjna dla uczniów. W szkołach obserwuje się niezadowalające rozwijanie kompetencji kluczowych (m.in. w zakresie kompetencji informatycznych i przedsiębiorczości), a szkolnictwo zawodowe dostarcza kwalifikacji na zbyt niskim poziomie w odniesieniu do oczekiwań pracodawców. Organizacyjno-programowa Reforma MEN uwzględniła zmiany organizacji pracy, nowe technologie w gospodarce i oczekiwania pracodawców wobec przyszłych pracowników. Uwzględniono w niej również regulacje przyjęte w dokumentach Unii Europejskiej, akcentujące znaczenie kompetencji społecznych.

Poszukiwanie przez uczniów pierwszej pracy jest kluczowe z punktu widzenia budowania życia zawodowego, może ukształtować stosunek do pracy i przyszłe zachowanie się na rynku. Specjaliści Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży, której głównym celem jest wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży zdefiniowali problem: „w przyjętym w Polsce modelu kształcenia zawodowego brakuje odpowiednich narzędzi kształtowania kompetencji społecznych”. Bo choć potrzebę tę dostrzeżono i ujęto w podstawie programowej dla szkół zawodowych, to w ocenie Fundacji „formuła kształtowania kompetencji społecznych w obecnym systemie edukacji zawodowej bliska jest tradycyjnemu nauczaniu (zapamiętywanie), a nie treningu (doświadczenie)”.

- Oprócz dostępu do badań zewnętrznych, instytucji nasza Fundacja ma własne dane i doświadczenia w zakresie szkolnictwa zawodowego, gromadzone przy okazji realizowania innych projektów edukacyjnych w ciągu minionych 8 czy 9 lat – mówi Sławomir Piwowarczyk, koordynator meryto-

ryczny programów edukacyjnych Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży. – Do programu przystępowaliśmy więc znając od strony praktycznej istniejące realia.

Tak oto dzięki wsparciu z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach w Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki powstał projekt, którego założeniem było opracowanie gotowego do realizacji modułu edukacyjnego dotyczącego kształtowania kompetencji społecznych dla uczniów szkół zawodowych (zasadniczych, techników, liceów) wraz z programem doskonalenia zawodowego nauczycieli i opracowanymi materiałami dydaktycznymi. Za kluczowe umiejętności kompetencji społecznych uznane zostały (zgodnie z obowiązującą podstawą programową): uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze i podejmowanie inicjatyw oraz pracy zespołowej.

Kolejnym krokiem Fundacji, niejako rozszerzeniem przedsięwzięcia, była realizacja programu „Trening kompetencji ekonomicznych, finansowych i obywatelskich - propozycja dla edukacji zawodowej” wraz z tym samym partnerem zagranicznym. Uzasadnienie było podobne: dotychczasowe działania edukacyjne związane z podnoszeniem wymienionych kompetencji uczniów są niewystarczające. W związku z powyższym zdolność do znalezienia zatrudnienia staje się kluczowym problemem rynku pracy absolwentów szkół kształcących w zawodach – argumentował Sławomir Piwowarczyk. Ale po kolei.

Pierwszy był projekt „Myśleć, pracować, współpracować; kompetencje społeczne na rynku pracy”. Okres jego realizacji trwał od czerwca 2010 do końca 2012 roku a zasięgiem objął teren województwa mazowieckiego.

Pierwszą fazą projektu była diagnoza i analiza problemu. Oprócz dostępnych już raportów i wyników badań (np. wspomniany raport KOWEZiU) przeprowadzone zostały badania 400 uczniów i 200 nauczycieli Zespołów Szkół z Ostrołęki, Kadzidła, Baranowa, Płocka, Gąbina, Wyszogrodu, Radomia, Pionek i Iłży oraz 100 pracodawców. Na tej podstawie opracowana została wstępna wersja modułu edukacyjnego, testowanego następnie w mazowieckich szkołach zawodowych i technikach. Został on opracowany z uwzględnieniem oczekiwań pracodawców oraz możliwości szkół. Następnie przy pomocy ekspertów rekrutujących się z różnych instytucji edukacyjnych, Ministerstwa Edukacji Narodowej i Kuratorium Oświaty została opracowana ostateczna wersja modułu edukacyjnego wykorzystywanej w wersji testowej.

Ważnym elementem przygotowania nauczycieli do realizacji programu były spotkania i warsztaty w ramach wizyty studyjnej w Hylton Skills Campus (North Hylton Road, Sunderland), należącego do City of Sunderland College, partnera projektu. 17 nauczycieli miało okazję przekonać się naocznie, jak wygląda szkolnictwo zawodowe w Wielkiej

Brytanii, jak kształci się mechaników samochodowych, budowlanców, fryzjerki, kucharzy, malarzy, stolarzy i innych fachowców oraz jak wygląda system doradztwa zawodowego. Testowanie modułu prowadzono przez 4 miesiące na 20 grupach uczniów liczących ok. 15 osób w czasie 33 godzin zajęć. Realizacją programu zajęło się 22 nauczycieli, którzy przeszli program szkoleniowy, zostali wyposażeni w scenariusze zajęć i dostęp do forum internetowego, pozwalającego na dzielenie się uwagami i wymianę doświadczeń. Równocześnie powołano grupę kontrolną uczniów, która w eksperymencie nie brała udziału. Test zamykały inicjatywy uczniowskie, poprzez które uczestnicy mogli wykazać w praktyce zdobyte umiejętności. Zrealizowano 27 takich przedsięwzięć: festynów, akcji społecznych itp.

Z Raportu z ewaluacji wewnętrznej wynika, że (...) w przypadku 53,7% uczniów i uczennic z grupy eksperymentalnej, u których mamy do czynienia z globalnym wzrostem kompetencji społecznych". W grupie kontrolnej wzrost ten wyniósł 45,2%.

Etap testowy przyniósł jednak także obserwacje i wnioski, które zostały następnie wprowadzone do ostatecznej wersji modułu. Dodatkową korzyścią tego etapu programu było uzmysłowienie kadrcze nauczycielskiej znaczenia kompetencji społecznych w systemie kształcenia, który realizują. Przed programem były one bowiem mocno niedoceniane w stosunku do szkolnych przedmiotów ogólnych i zawodowych. Wyniki eksperymentu przeszły również ewaluację zewnętrzną, której dokonał zespół, w skład którego weszli przedstawiciele świata nauki. Tak powstał produkt finalny. Jak informuje Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, od początku roku szkolnego 2012/2013, produkt finalny projektu (w ramach upowszechniania) został włączony w ofertę edukacyjną Mazowieckiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli. W siedmiu miastach województwa mazowieckiego (Warszawa, Ostrołęka, Płock, Siedlce, Mińsk Mazowiecki, Radom, Ciechanów) jest po dwóch konsultantów, którzy są gotowi przygotować nauczycieli, którzy chcieliby realizować program ze swoimi uczniami.

W każdym z wymienionych miejsc dostępnych jest też bezpłatnie kilkadziesiąt zestawów materiałów potrzebnych do prowadzenia zajęć dotyczących kompetencji społecznych - scenariusze 32 zajęć oraz poradnik dla nauczycieli.

Kolejny projekt Fundacji powstał z bardzo podobnych pobudek, co wyżej opisany. W zestawie programów modułowych nie ma takiego, który byłby modułem o charakterze treningu kompetencji ekonomicznych, finansowych i obywatelskich traktowanych systemowo w odniesieniu do rynku pracy. Brakuje skutecznych i atrakcyjnych programów doskonalenia nauczycieli szkół kształcenia zawodowego w zakresie pracy z grupą, zarządzania projektem, rozwijania kompetencji nauczycieli i przygotowania ich do doskonalenia wyżej wymienionych umiejętności u uczniów. – ocenił Sławomir Piwowarczyk.

Badania w ramach projektu ujawniły wśród młodzieży szereg braków: gospodarowania pieniędzmi, w tym oszczędzania; w stosunku do pożyczonych pieniędzy; postawy wobec pieniędzy, miejsca i znaczenia wartości materialnych w życiu; kompetencji obywatelskich, szczególnie w kontekście niskiego kapitału społecznego uczniów oraz jego głównego składnika – zaufania; umiejętności współpracy w grupie; podejścia uczniów do cudzej własności i poszanowania narzędzi pracy oraz wyposażenia szkoły; funkcjonowania na rynku pracy, w tym szukania pracy; umiejętności planowania swojej kariery i uczenia się przez

całe życie. Tymczasem kompetencjami kluczowymi w ramach podstawy programowej, które uczniowie powinni zdobyć w czasie nauki, są odpowiedzialność (związana z decyzjami finansowymi), postawa obywatelska, wiedza ekonomiczna w ujęciu globalnym, znajomość rachunkowości, przedsiębiorczość.

W ramach projektu trwającego od kwietnia 2012 roku do września 2014 i skonstruowanego podobnie, jak wyżej opisany, moduł edukacyjny testowało 50 placówek kształcenia zawodowego z województwa mazowieckiego. Produktem finalnym są: program szkolenia nauczycieli, dwa poradniki im dedykowane, 10 scenariuszy zajęć lekcyjnych oraz scenariusz podróży po lokalnym rynku pracy, który jeszcze większy nacisk, niż inicjatywy uczniowskie kładzie nacisk na posługiwanie się praktycznymi umiejętnościami. Zajęcia modułowe obejmują 3 obszary: edukacji ekonomicznej, w tym finansowej, edukacji obywatelskiej i edukacji w zakresie rynku pracy. W ramach edukacji ekonomicznej realizowane są tematy: Wpływ społeczny w marketingu, Właściwe miejsce kredytu w życiu, Mądre zarządzanie budżetem, Dobrze wybierać. Edukacja obywatelska to jedne zajęcia pod hasłem: Być aktywnym u siebie, a edukacja dotycząca rynku pracy obejmuje: Relacje z ludźmi a zaufanie, Odpowiedzialność w miejscu pracy, Jak znaleźć pracę, Kompetencje, Moja przyszła praca. Scenariusz realizacji podróży po lokalnym rynku pracy stawia przed uczniami biorącymi udział w projekcie uczniów zadanie oraz przygotowania lokalnych wizyt w firmach i zakładach pracy samodzielnie wybranej branży, a także – jak informują autorzy projektu - w instytucjach zajmujących się rynkiem pracy, takich jak Powiatowy Urząd Pracy lub Powiatowe Rady Zatrudnienia.

Twórcy projektu zauważyli bardzo ważną lukę w systemie kształcenia młodzieży, znaleźli rozwiązanie problemu i sposoby na wdrożenie go w system edukacji zawodowej, dając cały wachlarz możliwości: od realizacji na lekcjach wychowawczych, poprzez przedmioty szkolne, moduły edukacyjne, po zajęcia pozalekcyjne. Piątki na świadectwie z góry na dół, choć chwalebne, nie zastąpią życiowej wiedzy i umiejętności poruszania się w codziennych realiach. Bez nich młodzież, nawet jeśli ma głowę pełną teoretycznej wiedzy, nie poradzi sobie ze startem w dorosłość. Zawodową i nie tylko.

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

Tytuł projektu: „**Myśleć, pracować, współpracować. Kompetencje społeczne na rynku pracy**”

Beneficjent: **Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży**

Całkowita wartość projektu/wartość dofinansowania:
990 205,55 zł

Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

Tytuł projektu: „**Trening kompetencji ekonomicznych, finansowych i obywatelskich – propozycja dla edukacji zawodowej**”

Beneficjent: **Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży**

Całkowita wartość projektu/wartość dofinansowania:
1 272 133,70 zł

FILARY INNOWACYJNOŚCI

- PROJEKTY INNOWACYJNE W PO KL

Projekty innowacyjne to przedsięwzięcia, od których oczekujemy wielkich zmian i ulepszeń. Złożoność procesu takiego projektu i produkt finalny mają nam zagwarantować sukces przedsięwzięcia. Ale ważniejsze jest to, że w efekcie realizacji otrzymujemy wypracowany model, narzędzie dostosowane do konkretnej grupy docelowej funkcjonującej w określonych warunkach. Produkt finalny to kluczowy element projektu innowacyjnego, który ma zagwarantować długofalowe działanie i systematyczne wprowadzanie zmiany na lepsze.

Czy projekty innowacyjne zrealizowane z funduszy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 spełniły swoje zadanie? Czy założenia są wystarczające i rzeczywiście stanowią odpowiedź na problemy, dla których rozwiązaniem było wdrożenie produktu innowacyjnego? Skąd potrzeba i pomysł jak prawidłowo i skutecznie zrealizować taki projekt? Te pytania postanowiliśmy zadać beneficjentom, którzy zmierzali się z realizacją takich projektów.

W dniu 1 grudnia 2015 roku w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych odbyło się spotkanie, na którym gościliśmy delegaci beneficjentów realizujących projekty innowacyjne, z komponentem ponadnarodowym, które opisywaliśmy na łamach wydaniach „Fundusze europejskie na Mazowszu”. Swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami podzielili się z nami:

1. Marcin Kania, przedstawiciel Polskiego Związku Jeździeckiego,
2. Agnieszka Luczewska, z Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Płocku,
3. Anna Orzechowska z Towarzystwo Psychoprofilaktycznego,
4. Stanisław Piwowarczyk z Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży,
5. Tomasz Byzia, z Blitz Project.

DLACZEGO PROJEKT?

Wszyscy nasi goście zgodnie stwierdzili, że realizacja projektu innowacyjnego jest naturalną konsekwencją prowadzonej przez ich placówki działalności. Poszukując nowych narzędzi, nowych modeli do wdrożenia, posługując się swoimi i podpatrzonymi doświadczeniami konsekwentnie dążą do urzeczywistnienia planów. Nie trudno wyciągnąć wniosek, że realizacja projektu - nie tylko innowacyjnego - powinna być ściśle związana z codziennością i doświadczeniem projektodawcy. Co wynika z praktyki Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych? Projekty złożone przez beneficjentów nie związanych ściśle z daną branżą czy środowiskiem społecznym, nie przechodzą oceny merytorycznej i nie są rekomendowane do dofinansowania. Niezaprzeczną wartością projektów, a szczególnie projektów innowacyjnych, jest dopasowanie ich do grupy docelowej

i wypracowanie modelu, stworzenie narzędzi itp., których upowszechnianie pozwoli na trwałe wprowadzenie dobrych zmiany. Dlatego niezmiernie ważne jest, aby za pomysłem, wdrożeniem i realizacją stał podmiot, który ma rzeczywistą potrzebę wdrożenia danego projektu, a w przyszłości potrzebę korzystania z powstałego innowacyjnego produktu finalnego.

POMYSŁ DO PROJEKTU, CZY PROJEKT DO POMYSŁU?

Oczywiście, że pomysł do projektu i projekt do pomysłu. Wszyscy zaproszeni przez nas projektodawcy posiadają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć służących osiągnięciu założonych celów statutowych swoich placówek. Wcześniejsze doświadczenia płynące z już zrealizowanych projektów, niekoniecznie ze wsparciem środków unijnych, oraz bieżąca działalność wpływają na potrzebę realizacji danego pomysłu. Specyfika dofinansowania z funduszy UE jest taka, że są jasno określone warunki, na jakich można otrzymać wsparcie. To stawia często projektodawców przed koniecznością dopracowania i rozwinięcia pierwotnego planu. Tak jak w przypadku projektów innowacyjnych. Podczas spotkania nasi goście nie mieli wątpliwości, że zrealizowane projekty prędzej czy później i tak zostałyby wdrożone. Na pewno wartością dodaną jest stworzenie produktu finalnego, który najprawdopodobniej nie powstałby w niektórych przypadkach wcale, gdyby nie wymogi określone w konkursie. W przypadku innych przedsięwzięć, realizowanych przez beneficjentów, zapisy dokumentacji konkursowej często narzucały wykorzystanie dodatkowych elementów, które gdyby nie to, nie byłyby włączone do projektu. Np. w projektach edukacyjnych służących podniesieniu atrakcyjności i jakości szkolnictwa dodatkowe spotkania ze specjalistami takimi jak: profilaktyk uzależnień, seksuolog czy specjalista ds. przeciwdziałania przemocy lub w ramach szkoleń językowych kurs asertywności i podnoszenia samooceny uczestnika. Trudno znaleźć na komercyjnym rynku podobne szkolenia i kursy. Niemniej włączenie takich elementów do projektu powoduje wzrost motywacji użytkowników, większy entuzjazm do kontynuowania rozpoczętej ścieżki również po zakończeniu udziału w projekcie.

PARTNER CZY KŁOPOT?

Partnerstwo w projektach unijnych wielokrotnie jest warunkiem obligatoryjnym danego konkursu. Niemniej wymóg ten powstał ze względu na zapewnienie kompleksowego i nieszablonowego podejście do realizowanych zadań. Zazwyczaj projekty realizowane w partnerstwie przebiegają prawidłowo i, co najważniejsze, w bardzo dobrej atmosferze. Spytaliśmy naszych gości, jak poszukują partnerów do realizacji swoich przedsięwzięć. W większości przypadków są to zupełnie prywatne kontakty, podmioty, z którymi nasi beneficjenci już się zetknęli lub współpracują na

"Nigdy nie odwrócę się plecami do innowacji"

różnych polach od dawna. Nie korzystają ze stron poświęconych poszukiwaniu partnerów do współpracy. Ze względu na swoje rozległe i wypracowane kontakty również na rynku międzynarodowym znalezienie partnera nie stanowi dla naszych beneficjentów kłopotu. Ale zaskakujące jest stwierdzenie, że gdyby partnerstwo nie było wymagane, najchętniej realizowali by projekty samodzielnie. Tyle, że efekty wypracowanych narzędzi, bez wsparcia i doświadczenia partnerów (w tym partnerów zagranicznych) nie byłyby tak spektakularne i innowacyjne.

PRODUKT INNOWACYJNY

Czyli model, narzędzie, instrument, nowe rozwiązanie, nowe podejście do rozwiązania problemów, nowa metoda postępowania stosowana przez i wobec elementów grupy docelowej. Produkt finalny to najważniejszy element inwestycji, stanowiący zarazem kluczowy produkt projektu innowacyjnego testującego. Posiada konkretną formę np. poradnika, instrukcji, przewodnika czy programu kształcenia. Wszystkie produkty innowacyjne powstałe w wyniku realizacji projektów będą dostępne dla Państwa na portalu Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych www.mazowia.eu.

W lipcu 2012 r. decyzją Dyrektora MJWPU powołany został Zespół ds. projektów innowacyjnych i projektów współpracy ponadnarodowej w ramach PO KL. Utworzenie Zespołu miało na celu usprawnienie wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy pracownikami MJWPU zaangażowanymi w proces wyboru, wdrażania oraz promocji i upowszechniania projektów innowacyjnych i ponadnarodowych, jak również zwiększanie zainteresowania potencjalnych beneficjentów tematyką ogłaszanych konkursów na projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej oraz wspieranie beneficjentów już realizujących projekty o tym charakterze. Dodatkowo Zespół wspiera pracowników MJWPU, którzy pełnią funkcję opiekunów projektów poprzez organizowanie spotkań wprowadzających oraz konsulta-

cyjnych w kluczowych etapach realizacji projektu, takich jak: przygotowanie strategii wdrażania projektu innowacyjnego, zorganizowanie przeglądu okresowego, czy też promocja i upowszechnianie wypracowanych produktów innowacyjnych. Istotną kwestią był także udział członków Zespołu w kojarzeniu potencjalnych partnerstw ponad-

narodowych oraz współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami zaangażowanymi w realizację projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na tym polu Zespół aktywnie współpracował z Krajową Instytucją Wspomagającą – Centrum Projektów Europejskich (KIW-CPE) oraz ze Szwedzką Radą ds. EFS z regionu Południowej Szwecji. Wspólnie ze Szwedzką Radą

ds. EFS zorganizowano w kwietniu 2014 r. ponadnarodowe forum partnerskie w Malmo w Szwecji, które zostało bardzo pozytywnie ocenione przez jego uczestników (o forum pisaliśmy w numerze 3/2014 „Funduszy europejskich na Mazowszu”).

Projekty innowacyjne i ponadnarodowe są niezwykle ważne z punktu widzenia poprzedniego okresu programowania (2007-2013) oraz obecnej perspektywy finansowej (2014-2020). W związku z decyzją Instytucji Zarządzającej EFS w Polsce wybór i wdrażanie projektów innowacyjnych i ponadnarodowych zostały przeniesione na poziom krajowy. MJWPU korzystając ze swych doświadczeń dot. realizacji ww. projektów postanowiła nadal aktywnie włączać się w obszar działania poświęcony tej tematyce. W związku z tym od 1 października br. w MJWPU funkcjonuje Wieloosobowe Stanowisko ds. realizacji projektów, które odpowiada m.in. za współpracę z organizacjami partnerskimi z krajów członkowskich UE w celu zawiązywania partnerstw projektowych, uczestnictwo w sieciach współpracy funkcjonujących na terenie UE, opracowywanie dokumentacji aplikacyjnej projektów z obszaru współpracy europejskiej oraz uczestnictwo w realizacji projektów w roli lidera lub partnera na zasadach określonych przez Zarząd WM*.

Warto także podkreślić, że MJWPU jako instytucja finansująca projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej prowadzi również działania w zakresie upowszechniania wypracowanych w ich ramach produktów. Jednocześnie zachęcamy do korzystania z bazy ww. produktów dostępnej na stronie internetowej MJWPU w zakładce PO KL. Osoby zainteresowane otrzymaniem ww. produktów proszone są o kontakt z Panią Moniką Sobańską (m.sobanska@mazowia.eu) bądź Panią Kamilą Kątną-Ćwikilewicz (k.katna@mazowia.eu) z Wydziału koordynacji EFS lub też kontakt z Wieloosobowym Stanowiskiem ds. Realizacji Projektów (intn.team@mazowia.eu).

* Serdecznie zapraszamy Państwa do zainteresowania się działaniami MJWPU w zakresie realizacji projektów własnych i odwiedzania strony internetowej www.mazowia.eu oraz portalu www.funduszedlamazowska.eu, gdzie publikowane będą ogłoszenia o naborze partnerów do realizacji projektów.

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA
EUROPEJSKA

MAZOWIECKA JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROGRAMÓW UNIJNYCH

ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa
tel. 22 542 20 00, fax 22 698 31 44
www.mazowia.eu
www.facebook.com/pife.mazowsze
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

801 101 101

Mobilne Punkty Informacyjne – Zaproszenie do współpracy

Zapraszamy lokalne samorzady do współpracy z Punktami Informacyjnymi Funduszy Europejskich funkcjonującymi przy Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych, podczas organizacji bezpłatnych dyżurów Specjalistów ds. funduszy europejskich zwanych Mobilnymi Punktami Informacyjnymi (MPI) w województwie mazowieckim. W ramach Mobilnych Punktów Informacyjnych Specjaliści ds. funduszy europejskich odwiedzą poszczególne gminy naszego regionu oraz udzielą bezpłatnych konsultacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia ze środków Unii Europejskiej, w perspektywie finansowej na lata 2014-2020. W trakcie pełnionych dyżurów będzie można dowiedzieć się, czy planowane przedsięwzięcie może potencjalnie kwalifikować się do dofinansowania, skąd pozyskać wsparcie, a także jakie szkolenia, kursy, warsztaty realizowane w ramach programów operacyjnych w najbliższym czasie będą prowadziły rekrutację uczestników.

Zgłoszenia chęci współorganizacji Mobilnych Punktów Informacyjnych w Państwa Instytucjach, prosimy kierować na adresy poszczególnych Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich:

Warszawa – punkt_kontaktowy@mazowia.eu

Siedlce – punkt_siedlce@mazowia.eu

Ostrołęka – punkt_ostroleka@mazowia.eu

Ciechanów – punkt_ciechanow@mazowia.eu

Płock – punkt_plock@mazowia.eu

Radom – punkt_radom@mazowia.eu

„dla rozwoju Mazowsza”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 oraz ze środków budżetu województwa mazowieckiego

„człowiek – najlepsza inwestycja”

Biuletyn współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego